

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

ՀՀ ԿԲ նախագահի 2025թ. սեպտեմբերի 03-ի թիվ 1/315Ա որոշմամբ գրանցված Ծրագրային ազդագրի

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ»

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

թողարկողի անվանումը և կազմակերպարավական ձևը

ՀՀ, ք. Երևան, 0054, Դավթաշեն 1թ. 52-24

Հեռ՝ +374 (98) 560-141

Էլ.-փոստ՝ acc.voskeaga@gmail.com

Կայք՝ www.urartuonline.am

«Կուբ Ինվեսթ»

փակ բաժնետիրական ընկերություն

գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը և կազմակերպարավական ձևը

ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 10

Հեռ՝ +374 11 800810

Էլ.-փոստ՝ info@cubeinvest.am

Կայք՝ www.cubeinvest.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՁԻ
ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Արժեթղթերի տեսակը՝	Անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս (այսուհետ՝ Պարտատոմս)
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը	համապատասխան թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	առավելագույնը 1,500,000,000 (մեկ միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն)՝ ՀՀ դրամ
Արժեկտրոնը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Շրջանառության ժամկետը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

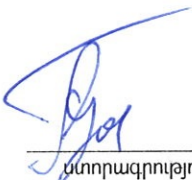
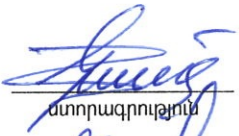
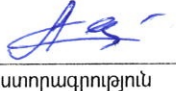
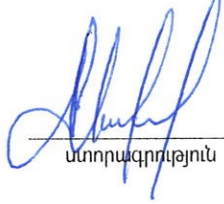
ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	5
1.1. Տեղեկատվություն Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ.....	5
1.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը	9
1.3. Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	12
1.4. Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ	13
1.5. Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, խոշոր մասնակիցներ	14
1.6. Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական վիճակագրական տվյալները	15
1.7. Պարտատոմսերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը.....	16
1.8. Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը.....	16
1.9. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	16
ԲԱԺԻՆ 2. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	22
2.1. Ռիսկային գործոններ.....	22
2.2. Հիմնական տեղեկատվություն	24
2.3. Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն	25
2.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	40
2.5. Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը.....	50
2.6. Լրացուցիչ տեղեկատվություն	51
ԲԱԺԻՆ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	53
3.1. Անկախ աուդիտորները.....	53
3.2. Ռիսկային գործոններ.....	53
3.3. Տեղեկություն Թողարկողի մասին.....	57
3.4. Բիզնեսի նկարագիրը.....	59
3.5. Թողարկողի կառուցվածքը	61
3.6. Թողարկողի հիմնական միջոցները.....	62
3.7. Զարգացման վերջին միտումները.....	63

3.8. Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները.....	63
3.9. Հսկող անձիք	69
3.10. Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ	70
3.11. Մասնագիտակն կարծիք.....	70
3.12. Այլ տեղեկատվություն.....	70
Բաժին 4. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	71
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև (իրավաբանական անձանց համար).....	71
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև (ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար).....	73
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը.....	75
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը	76
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման վերջնական պայմաններ	77
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ.....	83

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք Ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն Ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել Ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Արմեն Ծատուրյանին անուն ազգանուն	Խորհրդի Նախագահ պաշտոն	 ստորագրություն	22.09.2025 ամսաթիվ
Արմեն Թադևոսյան անուն ազգանուն	Խորհրդի անդամ, Տնօրեն պաշտոն	 ստորագրություն	22.09.2025 ամսաթիվ
Ռուշան Բալասանյան անուն ազգանուն	Խորհրդի անդամ պաշտոն	 ստորագրություն	22.09.2025 ամսաթիվ
Սարգսյան Արմինե անուն ազգանուն	Գլխավոր հնչվապահ պաշտոն	 ստորագրություն	22.09.2025 ամսաթիվ
«Կուր ինվեսթ» ՓԲԸ՝ Գլխավոր տնօրեն - Տնօրինության նախագահ՝ Միքայել Մարգարյան անուն ազգանուն	Գլխավոր տեղաբաշխող պաշտոն	 ստորագրություն	22.09.2025 ամսաթիվ
Ստորագրությունները հավաստում են՝ Արմեն Թադևոսյան անուն ազգանուն	Տնօրեն պաշտոն	 ստորագրություն	22.09.2025 ամսաթիվ

1. ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈԹՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

Ամփոփաթերթը պետք է դիտվի՝ որպես Ծրագրային ազդագրի ներածական համառոտ նկարագրություն, և առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական Ծրագրային ազդագրի վրա:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն Ազդագիրը և վերջինիս կից ներկայացվող փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով www.cubeinvest.am և www.urartuonline.am կայքերից:

1.1. Տեղեկատվություն Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ

1.1.1. Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

Ռուսերեն՝ Общество с Ограниченной Ответственностью «БОСКЕ АГА»

Անգլերեն՝ «VOSKE AGA» limited liability company

Թողարկողի կարճ ֆիրմային անվանումն է՝

Հայերեն՝ «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ

Ռուսերեն՝ ООО «БОСКЕ АГА»

Անգլերեն՝ «VOSKE AGA» LLC

Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, 0054, Դավթաշեն 1-ին թ. 52
շենք 24

Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝

271.110.02913

Թողարկողի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, 0054, Դավթաշեն 1-ին թ. 52
շենք 24

Էլ.-փոստ՝

acc.voskeaga@gmail.com

Պարտատոմսերին առնչվող հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել Թողարկողին («ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ +374 (96) 961323 հեռախոսահամարով) կամ Տեղաբաշխողին («Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ՝ +374 11 800810 հեռախոսահամարով):

1.1.2. Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ -ն (այսուհետ Ընկերություն կամ Թողարկող) գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության Արդարադատության Նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում 05.05.2005թ.-ին: Ընկերությունը իր գործունեությունը իրականացնում է «Ուրարտու» խանութների ցանցի միջոցով, որը ՀՀ-ում գործող խոշոր խանութների ցանցերից մեկն է: «Ուրարտու» խանութների ցանցում ներկայացված են տնտեսական ապրանքներ, տեքստիլ, արքեսուարներ, սպասք, խոհանոցային պարագաներ և այլ կենցաղային ապրանքատեսակներ:

«Ուրարտու»-ն իր գործունեությունը սկսել է համագործակցելով հայկական շուկայում արդեն վստահություն վայելող միջազգային և տեղական ընկերությունների հետ, առաջին գործընկերներից են C&F, Procter & Gamble, Bingo, L'Oréal և այլ խոշոր ապրանքանիշեր:

2014թ.-ին Թողարկողը ընդլայնել է ներկայացվող ապրանքատեսակները՝ սկսելով առավել հասանելի տան և խոհանոցային պարագաների ներմուծում ու վաճառք: Բացի այդ սկսել է ակտիվորեն ներմուծել ապրանքներ Ասիայի և Մերձավոր Արևելքի խոշոր արտադրողներից՝ ձևավորելով կայուն մատակարարման համակարգ և բազմազան տեսականի: 2019-2020թթ.-ից սկսած ընկերությունն ընդլայնել է իր ներմուծման աշխարհագրությունը նաև դեպի Եվրոպա՝ մասնավորապես Իտալիա, իսկ 2024թ.-ից սկսած՝ նաև Չեխիայի Հանրապետություն:

2015–2024 թվականների ընթացքում Թողարկողը մեծացրել է «Ուրարտու» խանութ սրահների թիվը՝ բացելով թվով 13 նոր սրահներ, ընդ որում 2017-2021թ բացվել են ամենամեծ «Ուրարտու» խանութ սրահները՝ Մաշտոցի 15, Հյուսիսային պողոտա 3, Հանրապետության 61, Հ. Քոչար 16 և Տերյան 66 հասցեներում:

Խանութների ցանցի ընդլայնմանը զուգահեռ Թողարկողը զարգացրել է նաև պահեստային ներուժը: 2017 թվականից Կոտայքի մարզում գտնվող 1300 քմ տարածքով պահեստը շարունակաբար ընդլայնելով 2021 թվականին հասցրել է 2900 քմ՝ դարձնելով լայնարձակ, լուսավոր և տեխնիկապես հագեցած պահեստային համալիր՝ լիովին համապատասխանեցված աճող պահանջներին և մատակարարման խոշոր ծավալներին:

2020 թվականից «Ուրարտու»-ն հայկական շուկայում հանդես է գալիս նաև իր սեփական՝ արտոնագրված Paisly ապրանքանիշով, որը ներկայացնում է բարձրորակ և հասանելի հիգիենայի միջոցներ:

2025թ.-ին Թողարկողը իրականացրել է ևս մեկ կարևոր նախաձեռնություն՝ բացելով Danny Home խոհանոցային պարագաների և սպասքի մասնագիտացված խանութ-սրահը: Սրահի գործունեության հիմնական ուղղությունը մեծածախ վաճառքն է՝ մասնավորապես ՀՈՌԵԿԱ (HoReCa) ոլորտի համար:

Թողարկողի հիմնական ռազմավարությունը ուղղված է՝

- ✓ Նոր համագործակցությունների հաստատմանը՝ ավելացնելով գործընկերների թիվը և աշխարհագրությունը,
- ✓ Ներկայացվող ապրանքատեսակների բազմազանության ընդլայնմանը,
- ✓ Հայ արտադրողների հետ համագործաբացությունների ընդլայնմանը,
- ✓ Սպասարկման որակի անընդհատ բարելավմանը՝ փորձելով միշտ լինել այնտեղ, որտեղ մարդիկ փնտրում են հարմարավետություն, հասանելիություն և վստահելի ընտրություն:

1.1.3. Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 30.06.2025թ.-ի դրությամբ կազմում է 52,750,000 (հիսուներկու միլիոն յոթ հարյուր հիսուն հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է երկու (երկու) հատ բաժնեմասերից, մեկ բաժնեմասի անվանական արժեքը կազմում է 26,375,000 (քսանվեց միլիոն երեք հարյուր յոթանասունհինգ) ՀՀ դրամ:

Ընկերության մասնակիցն են Արմեն Թողևսյանը՝ 50.00% բաժնեմասով, Արմեն Ծատուրյան՝ 50.00% բաժնեմասով:

1.1.4. Թողարկողի կազմակերպական և խմբի կառուցվածքը

Թողարկողի ներքին կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է Հավելված 4-ում: Ընկերության բաժնետերերն են Արմեն Թողևսյանը և Արմեն Ծատուրյանը, ովքեր ունեն բաժնեմաս նաև «ԿԵՉԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱՆ ՏՈՒՆ» ՍՊԸ և «ՄԵՐԻԷԼ» ՍՊԸ ընկերություններում:

1.1.5. Թողարկողի բիզնես նկարագիրը

Ընկերությունը գործունեությունը իրականացնում է «Ուրարտու» խանութների ցանցի միջոցով, որը ՀՀ-ում գործող խոշոր խանութների ցանցերից մեկն է: «Ուրարտու» խանութների ցանցը մասնագիտացված է տնտեսական և կենցաղային ապրանքների, տան և խոհանոցային պարագաների, տեքստիլի, ինչպես նաև կենցաղային տեխնիկայի ներմուծման և վաճառքի ոլորտում:

«Ուրարտու»-ն ներկայացնում է տան և խոհանոցային պարագաների բացառիկ ու բազմազան տեսականի՝ սկսած ամենօրյա օգտագործման պարագաներից մինչև պրոֆեսիոնալ խոհարարության համար անհրաժեշտ աքսեսուարներ: Ապրանքների գերակշռող մասը Թողարկողի կողմից իրականացվող ուղղիղ ներմուծումներ են Եվրոպայի, Ասիայի և Մերձավոր Արևելքի խոշոր արտադրողներից: «Ուրարտու» խանութների ցանցում ներկայացված են աշխարհում ճանաչված և վստահելի ապրանքանիշեր՝ Fissman, Gipfel, Danny Home, Lamart, Tefal, Tescoma, Dosh Home, Vidivi, Cerve, Ordinett, Velcoc, Tenerella և այլն: Ապրանքտեսակների ներառում են նաև կեցաղային տեխնիկաներ, որոնք հիմնականում ներկայացված են Եվրոպական Sencor և ասիական HALEY ապրանքանիշերով:

«Ուրարտու»-ն հայկական շուկայում հանդես է գալիս նաև իր սեփական՝ արտոնագրված Paisly ապրանքանիշով, որը ներկայացնում է բարձրորակ և հասանելի հիգիենայի միջոցներ:

Ազդագրի կազմման և ներկայացման պահին «Ուրարտու» խանութների ցանցը ներկայանում է 20 մասնաճյուղերով Երևանում և 2 մասնաճյուղերով Գյումրիում, որոնց ամբողջական ցանկը ներկայացված է Ազդագրի 3-րդ բաժնում: Լայն մասնաճյուղերի ցանցի շնորհիվ խանութների ցանցը մշտապես հասանելի է սպառողներին, բացի այդ բոլոր

ապրանքատեսակները այժմ հասանելի է նաև առցանց՝ <https://urartuonline.am/> ինտերնետային կայքի միջոցով:

«Ուրարտու»-ն տարիներ շարունակ վստահելի գործընկեր է պետական ու մասնավոր սեկտորի տենդերներում և մեծածախ մատակարարման ոլորտում: «Ուրարտու»-ն մատակարարում է բարձրորակ տնտեսական ապրանքներ, խոհանոցային պարագաներ, հիգիենայի միջոցներ և կենցաղային տեխնիկա հարյուրավոր մեծ և փոքր ընկերությունների և կազմակերպությունների:

«Ուրարտու»-ի փորձը, մատակարարման հստակ համակարգը և հզոր պահեստային ներուժը հնարավորություն են տալիս՝ արագ արձագանքել, ապահովել մեծ ծավալներ, առաջարկել մրցունակ գներ:

«Ուրարտու» խանութների ցանցն այսօր ունի ավելի քան 600 լոկալ և ավելի քան 100 արտասահմանյան գործընկեր, որոնց շնորհիվ Թողարկողը ամրապնդել է իր դիրքը շուկայում՝ զարգացնելով և սպառողին ներկայացնելով նոր ապրանքատեսակներ, ինչպես նաև մշտապես կանգնելով հայ արտադրողների կողքին: Հայկական շուկայում խանութների ցանցը հանդես է գալիս ավելի քան 100,000 անուն ապրանքատեսակներով:

Ակտիվների որակը

2025թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ Թողարկողի ընդհանուր ակտիվների մեծությունը կազմել է 7,307,352,000 (յոթ միլիարդ երեք հարյուր յոթ միլիոն երեք հարյուր հիսուներկու հազար) ՀՀ դրամ: Նույն պահի դրությամբ կապիտալի համարժեքության գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին) կազմել է 5.70%:

1.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը

Նախքան պարտատոմսեր գնելու որոշումն ընդունելը, պոտենցիալ ներդրողը՝ համադրելով իր փորձը, պարտատեր դառնալու նպատակները, ֆինանսական հնարավորությունները, ռիսկի ախորժակը և ակնկալվող եկամուտները՝ պետք է հաշվի առնի էական ռիսկերը: Ստորև ներկայացված են Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող էական ռիսկերը՝ չբացառելով այլ ռիսկերի գոյությունը: Թողարկողին առնչվող ռիսկերի մանրամասն նկարագիրը ներկայացվում է Ծրագրային ազդագրի 3-րդ բաժնում:

1.2.1 Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Գործառնական ռիսկը: Գործառնական ռիսկ կարող է գոյանալ անբավարար կամ սխալ ներքին գործընթացների, մարդկային գործոնի և արտաքին միջավայրի ազդեցության հետևանքով Թողարկողի բնականոն գործունեության կամ համակարգերի (օրինակ՝ անվտանգության համակարգեր, ինֆրաստրուկտուրա) խափանման դեպքում: Այսպիսի իրավիճակները կորող են ունենալ ուղղակի կամ անուղղակի բացասական ազդեցություն Թողարկողի ֆինանսական վիճակի և հեղինակության վրա:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխություն: Թողարկողն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրորեն խիստ կարգավորվող շուկայում, օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կարող են ազդել ինչպես Թողարկողի գործունեության, այնպես էլ մանրածախ և մեծածախ առևտրի շուկայի վրա, ինչը կարող է ենթադրել ապագայում լրացուցիչ ծախսերի առաջացում կամ եկամուտ բերող գործունեության ուղղությունների սահմանափակում, որոնք կարող են ազդել ապագայում ստեղծվող շահույթի և դրամական հոսքերի վրա:

Մակրոտնտեսական ռիսկեր: Մակրոտնտեսական ռիսկերը կապված են երկրի և տարածաշրջանի մակրոտնտեսական ու աշխարհաքաղաքական իրավիճակի հնարավոր վատթարացման հետ, ինչը կարող է հանգեցնել համախառն եկամուտների և գնողունակության անկման, որը իր հերթին բացասաբար կազդի սպառման ծավալների և ապրանքաշրջանառության վրա՝ հանգեցնելով Թողարկողի շահույթի և դրամական հոսքերի նվազմանը:

Գնաճի ռիսկ: Բարձր գնաճը կարող է հանգեցնել ապրանքների ինքնարժեքի բարձրացման: Բարձր գնաճը կարող է նաև նվազեցնել հնարավոր գնորդների իրական եկամուտները, որն էլ կբերի պահանջարկի նվազման: Հետևաբար բարձր գնաճը կարող է հանգեցնել Թողարկողի ապրանքաշրջանառության նվազման՝ հանգեցնելով փողի շրջանառության և շահույթի անկմանը:

Մրցակցային ռիսկ: Թողարկողը գործունեություն է իրականացնում ամենամրցակցային ոլորտներից մեկում՝ մեծածախ և մանրածախ առևտրի շուկայում: Չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողը շուկայում ունի իր ուրույն տեղը, այնուամենայնիվ շուկայում նոր մասնակիցների ի հայտ գալը կարող է ազդել շուկայի ընդհանուր կառուցվածքի վրա և ունենալ ֆինանսական հետևանքներ Թողարկողի համար:

Արտաթուփային ռիսկ: Թողարկողը իրականացնում է տնտեսական ապրանքների մանրածախ և մեծածախ առևտուր, որոնց զգալի մաս են կազմում ներմուծվող ապրանքները, հետևաբար փոխարժեքի տատանումը ուղղակի ազդեցություն է ունենում ապրանքների ձեռքբերման ինքնարժեքի վրա, արտաթուփի ցանկավցած տատանում ուղղակի ազդեցություն է ունենում Թողարկողի ֆինանսական հոսքերի վրա:

Թողարկողը ունի արտաթուփով ներգրավված վարկեր, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտաթուփային շուկայում փոխարժեքի տատանմամբ, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասական ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա:

1.2.2 Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Տոկոսադրույքի ռիսկը: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման: Ընդ որում, որ այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն՝ տոկոսադրույքների բարձրացումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկը: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշներով և դրանց փոփոխություններով պայմանավորված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնվի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն մինչև մարումը և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենք են կրելու վերաներդրման ռիսկը, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող պարտատոմսերն արտահայտված են ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների հետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն այլ արժույթներից:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով և/կամ ծավալով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր:

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Ընկերության գործունեությունը մշտապես գտնվում է մասնակիցների, Խորհրդի և տնօրենի ուշադրության ներքո և իրականացվում է համաձայն մասնակիցների կողմից որդեգրված ռազմավարական զարգացման ծրագրի, ինչը հնարավորություն է տալիս զարգացնել և արդիականացնել ապրանքների և մատուցվող ծառայությունների որակը՝

համապատասխանեցնելով շուկայի պահանջներին, ինչպես նաև հնարավորինս նվազեցնել ռիսկային գործոնների բացասական ազդեցությունը:

2025 թվականի հունիսի 30-ի արդյունքներով 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի համեմատ Ընկերության ակտիվները նվազել են 3.79%-ով՝ կազմելով 7,307,352,000 (յոթ միլիարդ երեք հարյուր յոթ միլիոն երեք հարյուր հիսուներկու հազար) ՀՀ դրամ:

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամիսների ընթացքում Թողարկողի ներգրավվածությամբ առկա չեն դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների (ներառյալ այն վարույթները, որոնք սկսվել կամ սպասվում են և որոնց մասին Թողարկողը տեղյակ է), որոնք թողարկողի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն:

Պարտատոմսերի թողարկումից ներգարված միջոցները ուղղվելու են գերծող վարկային պարտավորությունների մարմանը:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ

Թողարկողի 2023 թվականի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրել է «Քրոու ընդ Ասատրյանս» ՍՊԸ-ն: Աուդիտորի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0015, Արգիշտի փող. 7, «Դոմ Մոսկվի» բիզնես Կենտրոն 1-ին հարկ, հեռ.՝ +(37460)532323, +(37499)543388, կայք՝ <https://www.crowe.com/>, <https://www.asatryans.com/>: «Քրոու ընդ Ասատրյանս» ընկերությունը հիմնել է իր գրասենյակը Հայաստանում 2013թ.-ին և ստացել աուդիտորական գործունեության լիցենզիա (ՀՀ Ֆինանսների նախարարությունից, համար՝ 097): Ընկերությունը հանդիսանում է «Crowe Global» հաշվապահական ընկերությունների ցանցի լիիրավ անդամ:

Թողարկողի 2024 թվականի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրել է «Ռեպորտ ԻՍԱ» ՍՊԸ-ն: Աուդիտորի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Լվովյան 22/24, հեռ.՝ +(37493)032031, կայք՝ <https://reportisa.am/>: «Ռեպորտ ԻՍԱ» ՍՊԸ-ն հիմնադրվել է 04 հոկտեմբեր 2024 թ.-ին:

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են [Հավելված 6-ում](#):

Թողարկողը ընտրում է ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացնող ընկերությանը մրցութային եղանակով:

Թողարկման գլխավոր տեղաբաշխողն է «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն (ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Ամիրյան 1 և Վ. Սարգսյան 10, հեռ.՝ +374 11 800810, կայք՝ <http://www.cubeinvest.am>):

Կազմակերպության Գլխավոր տնօրեն-Տնօրինության նախագահն է Միքայել Մարգարյանը:

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են [Հավելված 6-ում](#):

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, խոշոր մասնակիցներ

Ընկերության կառավարման մարմիններն են ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը, խորհուրդը և գործադիր մարմինը՝ տնօրենը: Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովն է:

1.5.1 Թողարկողի մասնակիցները.

Մասնակիցները	Մասնաբաժնի չափը	Թողարկողի կանոնադրական կապիտալում մասնաբաժնի տոկոսը
Արմեն Թադևոսյան	26,375,000 (քսանվեց միլիոն երեք հարյուր յոթանասունհինգ հազար) ՀՀ դրամ	50.00%
Արմեն Ծատուրյան	26,375,000 (քսանվեց միլիոն երեք հարյուր յոթանասունհինգ հազար) ՀՀ դրամ	50.00%

1.5.2 Թողարկողի խորհուրդ

Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
-----------------	--------	----------------

Արմեն Ծատուրյան	Խորհրդի նախագահ	Ավելի քան 20 տարի
Արմեն Թադևոսյան	Խորհրդի անդամ	Ավելի քան 20 տարի
Ռուշան Բալասանյան	Խորհրդի անդամ	Ավելի քան 12 տարի

1.5.3 Թողարկողի Ղեկավարներ

Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
Արմեն Թադևոսյան	Տնօրեն	Ավելի քան 20 տարի
Սարգսյան Արմինե	Գլխավոր հաշվապահ	Ավելի քան 15 տարի

1.5.4 Աշխատակիցներ

Թողարկողի աշխատակիցների թիվը 2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 485 մարդ:

1.6 Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական վիճակագրական տվյալները

Թողարկվող պարտատոմսերը անվանական են, ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն :

Պարտատոմսերի դիմաց տոկոսային եկամուտը վճարվելու է արժեկտրոնների տեսքով:

Պարտատոմսերի թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 1,500,000,000 (մեկ միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ:

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է:

Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու և մարվելու են ՀՀ դրամով:

Պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվելու են ՀՀ դրամով:

Տեղաբաշխվող պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմելու է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը և արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

1.7 Պարտատոմսերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը

Թողարկվող պարտատոմսերի բաժանաորդագրություն չի իրականացվելու, տեղաբաշխումը իրականացվելու է արտաբորսայական եղանակով, ուղղակի վաճառքների միջոցով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտվելու օրը, ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համակողմանի նկարագիրը մանրամասն նկարագրությունը ներդրողը կարող է ծանոթանալ սույն Ազդագրի Բաժին-2-րդ-ում:

1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 2 (երկու) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները առնվազն հրապարակելու է Թողարկողի և Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքերում:

1.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ֆինանսական արդյունքների մասին ամփոփ հաշվետվություն

Ցուցանիշի անվանումը	30.06.25թ. Աուդիտ չանցած	2024թ. Աուդիտ անցած	2023թ. Աուդիտ անցած	2022թ. Աուդիտ անցած
---------------------	--------------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	3,993,053	8,703,940	8,392,052	7,573,809
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	(3,023,955)	(6,634,825)	(6,512,925)	(5,972,238)
Համախառն շահույթ (վնաս)	969,098	2,069,115	1,879,127	1,601,571
Իրացման ծախսեր	(399,179)	(690,144)	(649,897)	(512,292)
Վարչական ծախսեր	(495,733)	(842,219)	(785,865)	(701,362)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	74,186	536,752	443,365	387,917
Գործառնական այլ եկամուտներ	2,783	22,654	42	-
Գործառնական այլ ծախսեր	(17,140)	(10,935)	(23,400)	(29,813)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	59,829	548,471	420,007	358,104
Ֆինանսական ծախսեր	(172,465)	(331,381)	(258,530)	(156,260)
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ (վնաս)	-	-	-	-
Ընդհատվող գործառնությանը վերագրելի ակտիվների վաճառքներից և պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)	-	-	-	-
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	-	-	-	-
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	(112,636)	217,090	161,477	201,844
Արտասովոր դեպքերից շահույթ (վնաս)	-	-	-	-
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	(112,636)	217,090	161,477	201,844
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	26,526	(67,005)	(55,423)	(81,932)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	(86,110)	150,085	106,054	119,912

Ամփոփ հաշվապահական հաշվեկշիռ

Ցուցանիշի անվանումը	30.06.25թ. Աուդիտ չանցած	2024թ. Աուդիտ անցած	2023թ. Աուդիտ անցած	2022թ. Աուդիտ անցած
Հիմնական միջոցներ	555,229	569,657	527,364	453,494
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	1,174	1,388	1,434	1,482
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	-	-	-	-
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	1,591,157	2,211,057	1,631,623	1,380,854
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	14,061	1,012	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	2,161,621	2,783,114	2,160,421	1,835,830
Պաշարներ	1,792,980	1,981,074	1,573,385	1,434,841
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	695,670	-	-	-
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	384,144	-	-	-
Այլ դեբիտորական պարտքեր	35,967	871,442	601,845	839,866
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	-	-	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,090,599	1,830,150	1,750,589	1,599,009
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	146,401	129,398	226,755	172,576
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	5,145,731	4,812,064	4,152,574	4,046,292
Ընդամենը ակտիվներ	7,307,352	7,595,178	6,312,995	5,882,122
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	52,750	52,750	52,750	52,750
Էմիսիոն եկամուտ	-	-	-	-
Կուտակված շահույթ	364,301	492,143	342,058	234,371
Պահուստային կապիտալ	-	-	-	-

Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	-	-	-	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ	417,051	544,893	394,808	287,121
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	3,535,517	3,791,092	3,288,236	2,856,051
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		-	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	3,535,517	3,791,092	3,288,236	2,856,051
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	-	-	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	3,182,449	3,235,190	2,607,788	2,696,791
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	35,247	-	-	-
Այլ կրեդիտորական պարտքեր		-	-	-
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	137,088	24,003	22,163	42,159
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	3,354,784	3,259,193	2,629,951	2,738,950
Ընդամենը պարտավորություններ	6,890,301	7,050,285	5,918,187	5,595,001
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	7,307,352	7,595,178	6,312,995	5,882,122
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին ամփոփ տվյալներ				
Ցուցանիշի անվանումը	30.06.25թ. Աուդիտ չանցած	2023թ. Աուդիտ անցած	2023թ. Աուդիտ անցած	2022թ. Աուդիտ անցած
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	1,830,150	1,750,589	1,599,009	1,899,311
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	252,460	(470,795)	(122,618)	(1,640,819)

Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-	47,500	-	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	7,989	502,856	274,198	1,340,517
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	-		-	-
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	2,090,599	1,830,150	1,750,589	1,599,009
Ամփոփ ֆինանսական գործակիցներ				
Ցուցանիշի անվանումը	30.06.25թ. Աուդիտ չանցած	2024թ. Աուդիտ անցած	2023թ. Աուդիտ անցած	2022թ. Աուդիտ անցած
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	(43,055)	74,536	53,085	125,337
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)	-17.90%	2.83%	2.01%	6.05%
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)	-1.16%	2.14%	1.74%	4.93%
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	-2.16%	1.71%	1.27%	3.32%
Կապիտալի համարժեքության գործակից	0.057	0.072	0.063	0.049
Ֆինանսական կախվածության գործակից	16.52	12.94	14.99	19.49
Բացարձակ իրացվելության գործակից	0.62	0.60	0.74	0.65
Ընթացիկ իրացվելության գործակից	0.95	0.87	0.98	0.95
Ընդհանուր իրացվելության գործակից	1.53	1.48	1.58	1.48
Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	10.40	10.15	8.58	7.43
Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	35.11	35.98	42.53	49.13
Պաշարների շրջանառելիության գործակից	1.69	3.73	4.33	5.60

Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով	216.42	97.77	84.29	65.21
Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	0.95	2.36	2.54	2.28
Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	384.13	154.40	143.58	160.14

Քանի որ թողարկողը դեռ հասույթ չի ճանաչել, որոշ գործակիցներ հաճվարկելը անհնար է և նշված է «կիրառելի չէ»:

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են [Հավելված 3](#)-ում:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆԱՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԶԱԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՄ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

2 ԲԱԺԻՆ . ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1. Ռիսկային գործոններ

Պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, ուստի ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ծրագրային ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը:

Անհրաժեշտ է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ծրագրային ազդագրում ներկայացված է հնարավոր ռիսկերի ոչ ամբողջական ցանկը, և հավանական է նաև անկանախատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը: Հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով ու սպասումներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն Թողարկողի պարտատոմսերի գների փոփոխության վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում պարտատոմսերի շրջանառելիության անկմանը:

Ֆիզիկական անձ ներդրողները պետք է ի նկատի ունենան, որ Պարտատոմսերի մարումը չի երաշխավորվում Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից:

Ստորև ներկայացվում են Թողարկողի կողմից բացահայտված այն հիմնական ռիսկերը, որոնք ներդրողը պետք է կարևորի պարտատոմսերում ներդրումներ կատարելիս.

Տոկոսադրույքի ռիսկը: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման: Ընդ որում, այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն՝ տոկոսադրույքների բարձրացումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկը: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակահատվածում) նվազել ներքին և միջազգային շուկաներում տնտեսական ընթացիկ

ցուցանիշներով և դրանց փոփոխություններով պայմանավորված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնվի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ: Միևնույն ժամանակ ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ, անկախ շուկայում գների փոփոխություններից և դրանց սպասումներից, Թողարկողի կողմից վճարվող արժեկտրոնների և Պարտատոմսի մարման գումարային մեծություններն չեն փոփոխվում:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունը ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկը, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների՝ ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությանը համարժեք եկամտաբերությամբ ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ: Այլ կերպ ասած, եթե Պարտատոմսի շրջանառության ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները նվազեն, հնարավոր է, որ ներդրողները չկարողանան վերաներդնել արժեկտրոնային եկամուտներն ի սկզբանե ակնկալվող եկամտաբերությամբ, ինչը կարող է նվազեցնել նրանց ընդհանուր եկամուտները:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և Թողարկողի հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող պարտատոմսերն արտահայտված են ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների հետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն այլ արժույթներից:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերը ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու նպատակով դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Ֆոնդային բորսա կամ Բորսա), ինչպես նաև երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու

համար կարող է ներգրավել շուկա ստեղծողներ: Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով և/կամ նախընտրելի ծավալով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում պարտատոմսերի իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր:

2.2. Հիմնական տեղկատվություն

Ընկերության կողմից պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման միջոցով ներգրավված միջոցները ուղղվելու են գործող վարկային պարտավորությունների մարմանը:

30.06.2025-ի դրությամբ Թողարկողի վարկային պարտավորությունների ընդհանուր արժեքը մոտավոր կազմում է 3,5 մլրդ ՀՀ դրամ, որից 30%-ը, Ազդագրի ներկայացման պահին, կազմում են մինչև 24 ամիս ժամկետով վարկային գործարքներ:

Պարտատոմսեր թողարկումը և տեղաբաշխումը Թողարկողին հնարավորություն կտա.

- ✓ Երակարաձգել պարտավորությունների մարման ժամկետը և կարճաժամկետ հատվածում նվազեցնել պարտավորությունների մարմանը ուղղվող դրամական հոսքերը՝ ավելացնելով շրջանառու միջոցները,
- ✓ Համեմատելով պարտատոմսերի շուկայական տոկոսադրույքները վարկերի տոկոսադրույքների հետ և հաշվի առնելով պետական սուբսիդավորման ծրագրերը՝ Թողարկողի գնահատմամբ պարտավորությունների սպասարկման տոկոսադրույքները տարեկան կտրվածքով կարող են նվազել 1.50%-2.00% տոկոսային կետի չափով:
- ✓ Բանկային վարկերի մի մասը ապահավված են գրավներով, այդ վարկերը պարտատոմսերով փոխարինելը հնարավորություն կտա գրավատուների գույքը ազատել ծանրաբեռնավածությունից:

- ✓ Ֆինանսավորման նոր աղբյուրների և գործիքների բացահայտումը, պարտատոմսերի թողարկումը Թողարկողի համար նոր ֆինանսավորման աղբյուր է, որը ներկայիս շուկայական պայմաններում Թողարկողի գնահատմամբ տնտեսապես կարող է ավելի շահավետ լինել, քան բանկային վարկերը:

2.2.1 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային առաջարկի վերաբերյալ հայտարարության հրապարակումից առնվազն 2 (երկու) աշխատանքային օր առաջ: Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը և Տեղաբաշխողը պարտավորվում են հրապարակել առնվազն իրենց ինտերնետային կայքերում՝ www.urartuonline.am և www.cubeinvest.am համապատասխանաբար:

2.3. Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն

2.3.1. Արժեթղթի տեսակը և դասը

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, անբաժանելի են, փոխարկելի չեն: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:

2.3.2. Երկիրը

Պարտատոմսերը թողարկվելու են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում վերջիններս կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

2.3.3. Արժեթղթերի ձևը

Թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը (ՀՀ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1 հեռ.՝ +374 60 615555) ըստ

«Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Դեպոզիտարիա») համապատասխան կանոնների և ընթացակարգերի:

2.3.4. Արժեթղթերի անվանական արժեքը և քանակը

Մեկ դրամային պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկվող և տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը կհաշվարկվի Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

2.3.5. Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է:

2.3.6. Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ.

1. առաջին հերթին բավարարվում են լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի գրավով ապահովված պարտավորությունների մասով պարտատերերի պահանջները,
2. երկրորդ հերթին բավարարվում են այն քաղաքացիների պահանջները, որոնց առջև լուծարվող իրավաբանական անձը պատասխանատվություն է կրում նրանց կյանքի կամ առողջությունը վնաս պատճառելու համար համապատասխան պարբերական վճարումների կապիտալացման միջոցով,
3. երրորդ հերթին վճարվում է աշխատանքային պայմանագրով աշխատող անձանց արձակման նպաստների, աշխատավարձի և հեղինակային պայմանագրերով վարձատրությունը,
4. չորրորդ հերթին մարվում է պետական բյուջե կատարվող պարտադիր վճարների պարտքը ,
5. հինգերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում մնացած պարտատերերի հետ՝ բացառությամբ ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի,
6. վեցերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի հետ:

Յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո: Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են հինգերորդ հերթին: Ընդ որում, Թողարկողի հետ փոխկապակցված անձանցից ներգրավված վարկերը և/կամ փոխառությունները ստորադաս են սույն Ազդագրի շրջանակներում թողարկված պարտատոմսերի նկատմամբ, և դրանց գծով պարտատերերի պահանջները ենթակա են բավարարման պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելուց հետո:

Եթե լուծարումը պայմանավորված է Թողարկողի սնանկությամբ, ապա համաձայն «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի՝ պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

1. Առաջին հերթին բավարարվում են լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի գրավով ապահովված պարտավորությունների մասով պարտատերերի պահանջները,
2. Երկրորդ հերթին վճարվում են կառավարչի վարձատրությունը և վարչական ծախսերը,
3. Երրորդ հերթին բավարարվում են քաղաքացիների՝ կյանքի կամ առողջության հետ կապված պահանջները:
4. Չորրորդ հերթին բավարարվում են աշխատանքային պայմանագրերից բխող պահանջները, և կատարվում են հեղինակային պայմանագրերով վարձատրությունների վճարումները,
5. Հինգերորդ հերթին կատարվում են դատական ծախսերը,
6. Վեցերորդ հերթին բավարարվում են պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո պարտապանի գույքի իրացումից ծագող հարկային պարտավորությունները,
7. Յոթերորդ հերթին բավարարվում են այն չապահովված պահանջները, որոնք առաջացել են պարտապանի կողմից ստանձնած պարտավորությունների նկատմամբ՝ թույլատրված դատարանի կողմից մինչև պարտատերերի պահանջների վերջնական ցուցակի հաստատումը,

8. Ութերորդ հերթին բավարարվում են այն չապահովված պահանջները, որոնք առաջացել են պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից՝ «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով իրականացված գործառնությունների հետևանքով,

9. Իններորդ հերթին բավարարվում են չապահովված պարտատերերի պահանջները, ներառյալ՝ պարտադիր սոցիալական վճարները, հարկային պարտավորությունները և դատական ծախսերի գումարը, բացառությամբ ստորադաս չապահովված պարտատերերի պահանջները,

10. Տասներորդ հերթին բավարարվում են ստորադաս չապահովված պարտատերերի պահանջները, ներառյալ՝ պարտապանին իր հիմնադիրների (մասնակիցների, բաժնետերերի, անդամների կամ գործընկերների) կողմից տրամադրված վարկերից, փոխառություններից կամ այլ ներդրումներից առաջացած չապահովված պահանջները, պարտապանի կողմից տեղաբաշխված տասը տարի և ավել ժամկետ ունեցող պարտատոմսերով, ինչպես նաև արտոնյալ արժեթղթերով ներկայացված պահանջները և ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները,

11. Այնուհետև բավարարվում են «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված մյուս պահանջները:

Յուրաքանչյուր հերթի պարտատերերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պարտատերերի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են իններորդ հերթին:

Պարտատոմսերի վերադասակարգում չի նախատեսվում:

2.3.7. Արժեթղթերից բխող իրավունքները

Պարտատոմսերից բխող իրավունքներն են.

1. Ստանալ պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ Ծրագրային ազդագրով սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ

գործողությունների կատարում չի պահանջվում և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին համաձայն Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի հետ կնքվելիք Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի (այսուհետ՝ եռակողմ Պայմանագիր), ինչպես նաև ներդրողի և իր արժեթղթերի պահառուի միջև կնքված համապատասխան պայմանագրի, եռակողմ պայմանագրի կողմերն են՝ Թողարկողը, Դեպոզիտարիան և Կուբ ինվեսթ ՓԲԸ-ն, որը այս դեպքում հանդես է գալիս որպես Հաշվի օպերատոր:

2. Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող գործողություններ,
3. Գրավադրել պարտատոմսերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
4. Իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը Հայաստանի ֆոնդային բորսա ԲԲԸ-ում (այսուհետ՝ «Բորսա») (ֆոնդային բորսայում ցուցակված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ տեքստում՝ «Օրենք») սահմանված կարգով: Ընդ որում, ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով արգելվում է կարգավորվող շուկայից (Բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթեր,
5. Օրենսդրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

Միաժամանակ պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռք բերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենսդրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

Ֆիզիկական անձ ներդրողները պետք է ի նկատի ունենան, որ Պարտատոմսերի մարումը չի երաշխավորվում Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից:

2.3.8. Անվանական տոկոսադրույքը և այդ տոկոսների վճարման պայմանները

Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են ՀՀ դրամով:

Արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու (մարվելու) են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման (մարման) օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա վերջի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Թողարկողը պարտավոր է, համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, մինչև պարտատոմսերի հերթական արժեկտրոնների հաշվարկման օրը մինչև ժամը 12:00 Հաշվի օպերատորի Դեպոզիտարիայում վարվող դրամական հաշվի վրա ապահովել հերթական արժեկտրոնների վճարման համար անհրաժեշտ ամբողջ գումարը:

Արժեկտրոնների վճարումների համար նախատեսվող գումարներն սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվում են մինչև 0.1 ՀՀ դրամ ճշտությամբ (ընդ որում, կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ

տասնորդական թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ համաձայն Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի: Դրամական միջոցների այն մասը, որը հնարավոր չի լինի փոխանցել արժեթղթերի սեփականատիրոջը և/կամ անվանատիրոջը Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում պարտատոմսի սեփականատերերի ռեեստրի փականան օրվա դրությամբ ռեեստրում նշված բանկային հաշիվների բացակայության կամ դրանց ճշտման անհնարինության պատճառով՝ Հաշվի օպերատորի կողմից կվերադարձվի Թողարկողի համապատասխան բանկային հաշվին: Այնուհետև Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը վճարելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, Դեպոզիտարիան՝ արժեկտրոնի գումարների վճարման հիմքով, մինչև արժեկտրոնների վճարման օրվա 14:00 ՀՀ ԿԲ է ներկայացնում տեղեկատվություն պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարման փաստի մասին:

Արժեկտրոնի գումարի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում հետևյալ բանաձևը՝

$$ԱԳ = (FV \times C) / k,$$

որտեղ՝

- ԱԳ-ն արժեկտրոնի գումարն է,
- FV - մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C - տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,

- k-ն մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4)

Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC},$$

որտեղ՝

- AI - կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV - մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C - տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը,
- (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համարվում է Actual/Actual-ը (փաստացի/փաստացի), ընդ որում՝
 - DCS - գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2-D1M1Y1],
 - DCC - արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3-D1M1Y1],
 - D1M1Y1 - գործարքի կատարման օրվա նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է,
 - D2M2Y2 - գործարքի կատարման ամսաթիվն է,
 - D3M3Y3 - գործարքի կատարման օրվա հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.9. Արժեթղթերի մարման ժամկետը և արժեքը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվա նախորդող օրը: Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Թողարկողը պարտավոր է, համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, մինչև մարման գումարների վճարման օրվա ժամը 12:00 Հաշվի օպերատորի Դեպոզիտարիայում վարվող դրամական հաշվի վրա ապահովել վճարման համար անհրաժեշտ ամբողջ գումարը:

Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին/անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Թողարկողը մարման գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ համաձայն Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի: Դրամական միջոցների այն մասը, որը հնարավոր չի լինի փոխանցել արժեթղթերի սեփականատիրոջը և/կամ անվանատիրոջը Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում պարտատոմսի սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրվա դրությամբ ռեեստրում նշված բանկային հաշիվների բացակայության կամ դրանց ճշտման անհնարինության պատճառով՝ Հաշվի օպերատորի կողմից կվերադարձվի Թողարկողի համապատասխան բանկային հաշվին: Այնուհետև Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը վճարելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, Դեպոզիտարիան՝ արժեկտրոնի գումարների վճարման հիմքով, մինչև արժեկտրոնների վճարման օրվա 14:00 ՀՀ ԿԲ է ներկայացնում տեղեկատվություն պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարման փաստի մասին:

Պարտատոմսերի մասնակի մարումներ կամ վաղաժամկետ մարում չեն նախատեսվում: Մանրամասները ներկայացված են պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմաններում ([Հավելված 5](#)):

2.3.10. Պարտատոմսերի հետգնում և/կամ վաղաժամկետ մարում

Պարտատոմսերի հետգնում և/կամ վաղաժամկետ մարում նախատեսվում է հետևյալ դեպքերում և հետևյալ պայմաններով.

2.3.10.1 Հական փոփոխություն

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ծրագրային ազդագրի լրացում, որը կապված է հական փոփոխության հետ, ապա պարտատոմսերի յուրաքանչյուր սեփականատեր իրավունք ունի գրավոր պահանջ ներկայացնել Թողարկողին՝ հետ գնելու տվյալ սեփականատիրոջը պատկանող բոլոր պարտատոմսերը կամ դրանց որոշակի մասն առնվազն նրա կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման գնով, նման հական փոփոխությամբ պայմանավորված Ծրագրային Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո 30 (երեսուն) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Թողարկողը պարտավորվում է պարտատոմսերի հետգնումն իրականացնել հետգնման պահանջի ներկայացման օրվանից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների հիման վրա կատարված վճարումները վերադարձնելով՝ անկանխիկ եղանակով՝ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականներում ներդրողների կողմից նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Բանկային հաշիվների բացակայության կամ ճիշգրիտ չլինելու դեպքում, տեղաբաշխողը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողների հայտնաբերման ու գումարի վերադարձման համար:

2.3.10.2 Առաջարկի և տեղաբաշխման չեղյալ հայտարարում

Թողարկողի կամ Տեղաբաշխողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխումը չեղյալ հայտարարելու դեպքում ներդրողների գումարները վերադարձվում են չեղյալ հայտարարելու պահից 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով՝ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականներում ներդրողների կողմից նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Բանկային հաշիվների բացակայության կամ ճիշգրիտ չլինելու դեպքում, տեղաբաշխողը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողների հայտնաբերման ու գումարի վերադարձման համար:

2.3.10.3 Թողարկողի նախաձեռնությամբ վաղաժամկետ մարում/հետգնում

Թողարկողը կարող է նախատեսել Պարտատոմսերի քոլ/փութ օպցիոններ կամ վաղաժամկետ մարում/հետգնում, ինչի վերջնական պայմանները ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.3.11. Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը

Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը (մինչև մարումը տարեկան եկամտաբերություն) ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ սույն Ազդագրի 2.4.3.1 մասում բերված բանաձևի համաձայն:

2.3.12. Նոր թողարկման մասին տեղեկատվություն

Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Թողարկողի Մասնակիցների ժողովի 290725-01 որոշմամբ: Որոշմամբ ամրագրվել է այն առավելագույն ծավալը, որի շրջանակներում Թողարկողի առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացվել պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ): Պարտատոմսերի տեղաբաշխումներին վերաբերող վերջնական պայմանները հաստատված են համարվում համաձայն պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Թողարկողի որոշման (որոշումների), այնքանով, որքանով վերջիններս չեն հակասում օրենսդրությանը:

2.3.13. Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերի թողարկման/տեղաբաշխման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ Օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:

Թողարկողը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Ֆոնդային բորսա կամ Բորսա) պարտատոմսերը ցուցակելու համար, և համաձայն գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն Բորսայում:

Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը Բորսայում (ցուցակված և/կամ առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ Օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (Բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր: Սույն պահանջի ներքո ՀՀ ԿԲ-ն կարող է բացառություններ սահմանել ներքոնշյալ գործարքների համար.

- Մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ գործարքներ, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են,
- Արժեթղթերի տեղաբաշխման նպատակով տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքներ,
- Կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերի՝ այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվողության և վաճառելու դեպքում:

2.3.14 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկումը

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

Կարևոր ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների փոփոխության արդյունքում առաջացած լրացուցիչ ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար): Ոչ ռեզիդենտ և ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի մասով) և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի մասով) հարկային գործակալը Թողարկողն է:

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ պետական կառավարչական հիմնարկների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ԿԲ-ի: «Հարկային օրենսգրքով» (այսուհետ՝ **Հարկային օրենսգիրք**) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ **Ռեզիդենտ կազմակերպություն**) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

- **Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը**

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ 18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով:

• **Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը**

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 126-րդ հոդվածի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված պարտատոմսերից տոկոսի կամ մարելիս զեղչի ձևով ստացվող եկամուտների, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացվող եկամուտների մասով ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունները ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձիք, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) 2025 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ցուցակված (առևտրին թույլատրված) պարտատոմսերից մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ստացված տոկոսների կամ մարելիս զեղչի ձևով ստացված, ներառյալ օտարումից եկամուտների մասով ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

Պարտատոմսերից ստացվող եկամտի եկամտային հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում, Հարկային օրենսգրքի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է «ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես «տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում, եթե Հայաստանի Հանրապետությունում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

- **Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում**

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

2025թ.-ի հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած «Հարկային օրենսգրքի» փոփոխությունների արդյունքում ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք ազատվում են մինչև 2027թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը Բորսայում ցուցակված պարտատոմսերից՝ մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ստացված եկամուտներից եկամտային հարկ վճարելու պարտավորությունից (բացառությամբ բանկերի թողարկած այն պարտատոմսերի, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է երկու տարուց):

- **Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում**

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

2.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները և վիճակագրությունը

Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են Բորսայից դուրս, ուղիղ վաճառքի միջոցով:

Տեղաբաշխման համար գործում են առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման հիմքով, ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա 16:30-ը: Եթե համապատասխան գումարները վճարվում են պարտատոմսերի ձեռքբերման օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված հատուկ այդ նպատակով բացված բանկային հաշվին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ բանկային հաշվի վրա մնալը մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V = P \times Q,$$

որտեղ՝

- V-ն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է,
- P-ն պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է Ազդագրի 2.4.3. բաժնի համաձայն,
- Q-ն պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

2.4.1.1 Առաջարկի առավելագույն ծավալը

Պարտատոմսերի թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 1,500,000,000 (մեկ միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ:

Միևնույն սերիայի շրջանակներում թողարկված պարտատոմսերի (միևնույն ԱՄՏԾ-ով պարտատոմսերը) կարող են տեղաբաշխվել նաև մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով՝ համաձայն Թողարկողի որոշման:

Մաս-մաս տեղաբաշխման դեպքում թողարկման հերթական վերաբացման ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է տվյալ սերիայի՝ հետագա վերաբացումներով տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման և տեղաբաշխման ծավալը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.2 Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ազդագրի լրացում, որը կապված է Ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է Տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը սահմանվում է 30 (երեսուն) աշխատանքային օր՝ Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Եթե առկա են հետ վերադարձման ենթակա դրամական միջոցներ, ապա դրանք վերադարձվում են Տեղաբաշխողի կողմից հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար: ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ Օրենքի համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Տեղաբաշխողը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը

դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.3 Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը

Տեղաբաշխվող պարտատոմսերում ներդրում կատարելու համար պետք է կատարել հետևյալ քայլերը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի լրացումից և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին առաքումից հետո, սակայն ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձը պետք է թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված հատուկ հաշվեհամարին կատարի վճարում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց՝ վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծության հաշվարկային բանաձևի համաձայն:

Թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված հատուկ հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Տեղաբաշխողը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր, որով արժեթղթերը հաշվեգրվում են ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո թողարկման նպատակով բացված հատուկ հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են ետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Տեղաբաշխողի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Տեղաբաշխողի հետ միայն ներքոնշյալ կապի

միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10 «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ,
- Էլեկտրոնային փոստ: info@cubeinvest.am,
- Հեռ. (+374 11) 800810,
- CBANet հասցե՝ CubeInvest/CBANet@CBANet:

Իրավաբանական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 1](#)-ում: Ֆիզիկական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 2](#)-ում:

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ֆիզիկական և/ կամ իրավաբանական անձինք լրացնում են հայտ-հանձնարարականում նշված դաշտերը, որոնց լրացումը պարտադիր է հայտ-հանձնարարականի վավերականությունն ապահովելու համար:

Հայտ-հանձնարարականում նշված «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը» դաշտում ներդրողները պետք է նշեն «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ» դաշտում ամրագրված թվի և «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը» դաշտում ամրագրված թվի արտադրյալը:

2.4.1.4 Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն չի նախատեսվում:

Տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված՝ հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի և/կամ հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում:

Մասնակի բավարարման դեպք կարող է առաջանալ, երբ հայտ-հանձնարարականում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակը գերազանցում է հայտ-հանձնարարականը

ներկայացնելու պահին առկա տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը:

Միաժամանակ ներկայացված հայտ-հանձնարարականների դեպքում, եթե հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը, ապա տվյալ հայտ-հանձնարարականները բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակում յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականով նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակի մասնաբաժնի:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

2.4.1.5 Հայտը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող հետ կանչել:

2.4.1.6 Նվազագույն և առավելագույն գումարները

Յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման ընթացքում կարող են լինել Պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական և գումարային սահմանափակումներ, նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.7 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները

Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված տարանցիկ հաշվեհամարին: Վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված համապատասխան բանակային հաշվին դրամային միջոցների մուտքագրման պահից:

Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ Տեղաբաշխողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

2.4.1.8 Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևը և ժամկետները

Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում: Հրապարակային տեղաբաշխումն սկսելու պահից յուրաքանչյուր 30-րդ օրվա ավարտից հետո ոչ ուշ, քան 15-րդ օրը, ինչպես նաև տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Թողարկողը պարտավոր է ՀՀ ԿԲ ներկայացնել հաշվետվություն՝ տեղաբաշխման ընթացքի և արդյունքների մասին՝ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ձևով և կարգով: Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն տեղաբաշխման ավարտից 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում Տեղաբաշխողի և/կամ Թողարկողի պաշտոնական կայքում:

2.4.1.9 Նախապատվության իրավունքի իրականացման կարգը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն՝ առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված հատուկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել:

Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

2.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

2.4.2.1 Ներդրողների խմբերը

Առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, ներառյալ որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողների, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատերերի:

2.4.2.2 Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը

Ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/երը:

2.4.3 Առաջարկի գինը

2.4.3.1 Արժեթղթերի գինը

Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝

- $\tau = \frac{DSN}{DCC}$
- DP - Պարտատոմսի գինն է,
- DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- F - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,
- N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,
- C - տարեկան արժեկտրոնը մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքի դիմաց,
- Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:

Մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի առնվազն Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Ներդրողները պարտավոր են նաև Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական արժեթղթերի հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

2.4.4.1 Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Ազդագրի հրապարակման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու մասին պայմանագիր որևէ տեղաբաշխողի հետ կնքված չէ: Սակայն պետք է հաշվի առնել, որ առանձին սերիաների վերջնական պայմաններով կարող է նախատեսվել Տեղաբաշխողի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ամբողջական կամ մասնակի երաշխավորված տեղաբաշխում:

2.4.4.2 Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու կապակցությամբ Թողարկողը կնքել է «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագիր «Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ-ի հետ (<<, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10):

Համաձայն կնքված պայմանագրի՝ «Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է լավագույն ջանքերի գործադրմամբ, սակայն չերաշխավորված եղանակով տեղաբաշխել Թողարկողի կողմից թողարկվող անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային մինչև 1,500,000,000 (մեկ միլիարդ հինգ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ ընդհանուր ծավալով պարտատոմսերը:

Տեղաբաշխման առանձին տրանշերի համար «Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն կարող է ներգրավել համատեղաբաշխող(ներ) կամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ(ինք)՝ վերջիններիս հետ կնքված համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ՝

- Չերաշխավորված տեղաբաշխման դեպքում տեղաբաշխման ավարտին պարտատոմսերի՝ հայտարարված տեղաբաշխման ծավալը կարող է ամբողջությամբ չտեղաբաշխվել, այսինքն կարող է տեղի ունենալ թերտեղաբաշխում,
- Անկախ տեղաբաշխման ավարտին պարտատոմսերի փաստացի տեղաբաշխված ծավալից՝ տեղաբաշխումը համարվում է կայացած:

2.4.4.3 Տեղաբաշխման պայմանները

Համաձայն Թողարկողի և Տեղաբաշխողի միջև կնքած «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագրի՝ Թողարկողը պարտավորվում է Տեղաբաշխողին վճարել՝

- Ծառայությունների մատուցման վճար, որը կազմում է 4,000,000 ՀՀ դրամ:
- Տեղաբաշխման վճար, որը սահմանվում է 1.20% տոկոս յուրաքանչյուր սերիայի տեղաբաշխված անվանական ծավալից:

Այն դեպքում, երբ «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն ներգրավում է համատեղաբաշխող կամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ, վերջիններիս կողմից մատուցվող ծառայությունների համառոտ նկարագիրը և համապատասխան վարձատրության մասին տեղեկատվությունը սահմանվելու և ներկայացվելու է Ազդագրի [2.6 կետով](#) ներկայացված պայմաններով:

2.4.4.4 Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը

Ազդագրի հրապարակման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու մասին պայմանագիր որևէ տեղաբաշխողի հետ կնքված չէ:

2.4.4.5 Վճարումներ ընդունող բանկերը և պահառուները

Պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի՝ «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ի կողմից բացված տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրավար՝ վերջինիս համակարգում գործող որևէ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:

Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ կոնտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ԿԲ) կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա բիզնես կենտրոն, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ +374 60 615 555, +374 10 543 321):

Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման հաշվի օպերատոր հանդիսանում է «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն:

Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշիվ:

2.5. Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Առևտրին թույլտվությունը

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Թողարկողը պարտադիր դիմելու է Բորսային՝ տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար: Ընդ որում պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու դիմումը կարող է չբավարարվել Բորսայի կողմից:

Պարտատոմսերի առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ և պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների հիման վրա՝ պարտատոմսերի անվանական գումարը և մինչև վերադարձման օրը հաշվեգրված արժեկտրոնի գումարները կվերադարձվեն՝ անկանխիկ եղանակով՝ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականներում ներդրողների կողմից նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու:

միջոցով. առևտրի թույլտվություն չստանալու որորշման օրվանից հետո 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում: Բանկային հաշիվների բացակայության կամ ճիշգրիտ չլինելու դեպքում, տեղաբաշխողը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողների հայտնաբերման ու գումարի վերադարձման համար:

2.5.2 Շուկաները

Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

2.5.3 Շուկա ստեղծողները

Թողարկողը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Բորսայի կողմից տեղաբաշխված պարտատոմսերը ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու դեպքում Թողարկողը կարող է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր:

Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքումից հետո ողջամիտ ժամկետում տեղեկացնել իր պարտատոմսերի սեփականատերերին և անվանատերերին նման պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ:

2.6. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

2.6.1 Խորհրդատուներ

Սույն Ազդագրի պատրաստումն իրականացվել է Տեղաբաշխողի կողմից և Թողարկողի աշխատակիցների ներգրավման արդյունքում և Թողարկողի կողմից տրամադրված տեղեկատվության հիման վրա: Թողարկողը Ազդագրի պատրաստման ընթացքում չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից:

2.6.2 Աուդիտորական եզրակացությունը

Բացի սույն Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվություններից (2023-2024թթ. համար), որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ

աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են [հավելված 6](#)-ում:

2.6.3 Թողարկողի վարկանիշը

Թողարկողը և թողարկվող պարտատոմսերը չեն ստացել վարկանիշ որևէ վարկանշող կազմակերպության կողմից:

3 ԲԱԺԻՆ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1. Անկախ աուդիտորները

Թողարկողի 2023 թվականի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրել է «Քրոու ընդ Ասատրյանս» ՍՊԸ-ն: Աուդիտորի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0015, Արգիշտի փող. 7, «Դոմ Մոսկվի» բիզնես Կենտրոն 1-ին հարկ, հեռ.՝ +(37460)532323, +(37499)543388, կայք՝ <https://www.crowe.com/>, <https://www.asatryans.com/>: «Քրոու ընդ Ասատրյանս» ընկերությունը հիմնել է իր գրասենյակը Հայաստանում 2013թ.-ին և ստացել աուդիտորական գործունեության լիցենզիա (ՀՀ Ֆինանսների նախարարությունից, համար՝ 097): Ընկերությունը հանդիսանում է «Crowe Global» հաշվապահական ընկերությունների ցանցի լիիրավ անդամ:

Թողարկողի 2024 թվականի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրել է «Ռեպորտ ԻՍԱ» ՍՊԸ-ն: Աուդիտորի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Լվովյան 22/24, հեռ.՝ +(37493)032031, կայք՝ <https://reportisa.am/>: «Ռեպորտ ԻՍԱ» ՍՊԸ-ն հիմնադրվել է 04 հոկտեմբեր 2024 թ.-ին:

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են [Հավելված 6-ում](#):

Թողարկողը ընտրում է ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացնող ընկերությանը մրցութային եղանակով:

3.2. Ռիսկային գործոններ

Ցանկացած ներդրող մինչև Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրում անելը պետք է ամբողջությամբ ուսումնասիրի Թողարկողի գործունեության հստակ ռիսկային գործոնները: Ըստորև ներկայացված են այն ռիսկերը, որոնք Թողարկողը Ազդագրի ներկայացման պահի դրությամբ համարում է էական, սակայն կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Թողարկողին այս պահին հայտնի չեն կամ Թողարկողը դրանք համարում է ոչ էական. ստորև նկարագրված ռիսկային գործոնների ցանկը պետք է օգտագործվի միայն որպես ուղեցույց:

Գործառնական ռիսկը: Գործառնական ռիսկ կարող է գոյանալ անբավարար կամ սխալ ներքին գործընթացների, մարդկային գործոնի և արտաքին միջավայրի ազդեցության հետևանքով Թողարկողի բնականոն գործունեության կամ համակարգերի (օրինակ՝ անվտանգության համակարգեր, ինֆրաստրուկտուրա) խափանման դեպքում: Այսպիսի իրավիճակները կորող են ունենալ ուղղակի կամ անուղղակի բացասական ազդեցություն Թողարկողի ֆինանսական վիճակի և հեղինակության վրա:

Թողարկողի հիմնական գործունեությունը ենթադրում է տարբեր գործառնական ռիսկեր, որոնք կապված են ապրանքների ներմուծման և մեծածախ/մանրածախ վաճառքների հետ: Այդպիսի ռիսկերը կարող են կապված լինել օրինակ անվտանգության համակարգերի խափանման հետ, ներմուծվող ապրանքների մատակարարումների ուշացումների հետ, որոնք կարող են հանգեցնել վաճառքների գործընթացների դադանադեցման՝ առաջացնելով սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետների խախտումներ:

Նման ռիսկերից խուսափելու համար Թողարկողը առանձնակի ուշադրություն է դարձնում պահեստների համակարգին՝ ապահովելով անվտանգության ամենաբարձր մակարդակը:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխություն: Թողարկողն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրորեն խիստ կարգավորվող շուկայում, օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կարող են ազդել ինչպես Թողարկողի գործունեության, այնպես էլ մանրածախ/մեծածախ առևտրի շուկայում տիրող իրավիճակի վրա, ինչը կարող է ենթադրել ապագայում լրացուցիչ ծախսերի առաջացում կամ եկամուտ բերող գործունեության ուղղությունների սահմանափակում, որոնք կարող են ազդել ապագայում ստեղծվող շահույթի և դրամական հոսքերի վրա:

Թողարկողի գործունեության վրա բացասաբար կորող են ազդել օրենսդրական փոփոխություններ, որոնք մանավորապես վերաբերում են ՀՀ ատևարային հարաբերություններին այլ երկրների հետ, քանի որ Թողարկողի գործունեությունը ուղղակիորեն կապված է տարաբնույթ ներմուծվող ապրանքների առևտրի հետ: Օրենսդրական դաշտի խստացումները կարող են առաջացնել լրացուցիչ ծախսեր Թողարկողի համար և ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Մակրոտնտեսական ռիսկ: Ներքին և աշխարհաքաղաքական զարգացումներով պայմանավորված մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասական

ազդեցություն ունենալ Թողարկողի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Ինչպես նաև մակրոտնտեսական իրավիճակը կարող է փոփոխվել կախված այլ գործոններից (համաճարակներ, բնական աղետներ և այլն):

Անկախ ազդող գործոններից՝ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կնպաստի համախառն եկամուտներ նվազմանը, ինչը բացասաբար կանդրադառնա սպառման վրա՝ հանգեցնելով Թողարկողի ապրանքաշրջանառության նվազմանը:

Մրցակցային դիրք: Չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողը հանդիսանում է, << տարածքում տնտեսական ապրանքների մեծածախ և մանրածախ առևտրով զբաղվող, առաջին ընկերություններից մեկը, և ունի իր ուրույն տեղը սպառման շուկայում՝ բավականին մեծ հաճախորդների թվով, այնուամենայիվ ոլորտում առկա մրցակցային բարձր մակարդակի հետ կապված, հնարավոր է վաճառքների ինտենսիվության նվազում: Թողարկողը իր գործունեության ընթացքում անընդհատ փորձում է բարելավել վաճառքների պայմանները՝ ավելացնելով մասնաճյուղերի թիվը, զարգացնելով առցանց առևտրի հնարավորությունները նաև անընդհատ շատացնելով ապրանքների բազմազանությունը՝ փորձելով բավարարել սպառողների սպասումները, սակայն ոլորտում առկա բարձր մրցակցությունը և նոր մրցակիցների ի հայտ գալը կարող են բացասաբար ազդել սպառման ծավալների վրա:

Վարկային ռիսկ/դեֆոլտի ռիսկ: Վարկային ռիսկը Ընկերության կողմից իր վարկային պարտավորությունների ոչ պատշաճ կատարելն է կամ չկատարելը: Ընկերության գնահատմամբ վերջինիս պարտքային բեռը Ազդագրի ներկայացնելու օրվա դրությամբ կառավարելի մակարդակում է:

Թողարկողը նախատեսում է թողարկվող պարտատոմսերից ներգրավված միջոցները ուղղել գործող վարկային պարտավորությունների մարմանը:

Իրացվելիության Ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունը ենթադրում է դրամական հոսքեր, հիմնական մուտքերը գոյանում են վաճառքներից, իսկ ելքերը՝ հիմնականում ուղղված են ներմուծվող և վերավաճառման ենթակա ապրանքների ձեռքբերմանը: Իրացվելիության ռիսկ կարող է առաջանալ անհամաչափ և տարաժամկետ դրամական մուտքերի և ելքերի պարագայում, ինչի հետևանքով Թողարկողը կարող է խնդիրներ ունենալ պարտավորությունները մարելու հետ կապված:

Թողարկողը կառավարում է իրացվելիության ռիսկը՝ շարունակաբար վերահսկելով դրամական հոսքերը՝ փորձելով համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տոկոսադրույքի ռիսկը կապված է շուկայում տոկոսադրույքների ընդհանուր մակարդակի կտրուկ փոփոխությունների հետ, որոնք կարող են անդրադառնալ ֆինանսական գործիքների գների և եկամտաբերության վրա: Սա իր հերթին կարող է արտացոլվել Թողարկողի տոկոսային եկամուտների և ծախսերի, ինչպես նաև դրամական հոսքերի մեծության վրա, ինչը կարող է առաջացնել ֆինանսական հետևանքներ՝ նվազեցնելով եկամուտները:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթի փոխարժեքի տատանումները ազդեցություն է ունենում Թողարկողի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա մի քանի ուղղություններով:

Վերավաճառման նպատակով ձեռքբերված ապրանքների մեծ մասը ներմուծվում է արտերկրից, և փոխարժեքի տատանումները ազդում են ապրանքների ինքնարժեքի վրա:

Թողարկողը ունի արտաժույթով ներգրավված վարկեր, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտաժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանմամբ, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասական ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա:

Թվարկված բոլոր դեպքերում արտարժույթի տատանումը կարող է առաջացնել ֆինանսական հետևանքներ՝ նվազեցնելով եկամուտները:

Թողարկողը վերահսկում է արտարժույթային ռիսկը՝ դիմելով անհրաժեշտ քայլերի՝ նվազեցնելով արտարժույթային տատանման բացասական ադեցությունը:

Գնաճի և գնանկման ռիսկ: Բարձր գնաճը կարող է բարձրացնել վերավաճառման նպատակով ձեռքբերված ապրանքների գների աճին՝ հանգեցնելով ապրանքների ինքնարժեքի բարձրացմանը: Բարձր գնաճը կարող է նաև նվազեցնել հնարավոր գնորդների իրական եկամուտները՝ բացասաբար ազդելով վաճառների ծավալների վրա:

3.3. Տեղեկություն Թողարկողի մասին

3.3.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

3.3.1.1 Թողարկողի անվանումը և կազմակերպատիրական ձևը

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

Ռուսերեն՝ Общество с Ограниченной Ответственностью «ВОСКЕ АГА»

Անգլերեն՝ «VOSKE AGA» limited liability company

Թողարկողի կարճ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ

Ռուսերեն՝ ООО «ВОСКЕ АГА»

Անգլերեն՝ «VOSKE AGA» LLC

Թողարկողի գրանցած ապրահրանիշը՝

3.3.1.2 Թողարկողի պետական գրանցման վայրը և համարը

Թողարկողի հիմնադրման երկիր	Հայաստանի Հանրապետություն
Թողարկողի պետական գրանցման վայր	ՀՀ, ք. Երևան, 0054, Դավթաշեն 1թ. 52-24
Թողարկողի պետական գրանցման համար	271.110.02913
Թողարկողի պետական գրանցման ամսաթիվ	05.05.2005թ.

3.3.1.3 Ստեղծման փաստացի գործունեություն տվյալներ

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում՝ 2005թ.-ին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան: Ընկերությունը իրականացնում է առևտրային գործունեություն:

3.3.1.4 Գտնվելու վայրը և կապի միջոցները.

Թողարկողի գտնվելու վայր	ՀՀ, ք. Երևան, 0054, Դավթաշեն 1թ. 52-24
Կապի միջոցներ	Հեռ՝ +374 (98) 560-141 Էլ.-փոստ՝ acc.voskeaga@gmail.com

Պարտատոմսերին առնչվող հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել Թողարկողին («ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ +374 (98) 560141 հեռախոսահամարով) կամ Տեղաբաշխողին («Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ՝ +374 11 800810 հեռախոսահամարով):

3.3.1.5 Թողարկողի զարգացման ընթացքում նշանակալի դեպքերը

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ -ն (այսուհետ Ընկերություն կամ Թողարկող) գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության Արդարադատության Նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում 05.05.2005թ.-ին: Ընկերությունը գործունեությունը իրականացնում է «Ուրարտու» խանութների ցանցի միջոցով, որը ՀՀ-ում գործող խոշոր խանութների ցանցերից մեկն է: «Ուրարտու» խանութների ցանցում ներկայացված են տնտեսական ապրանքներ, տեքստիլ, աքսեսուարներ, սպասք, խոհանոցային պարագաներ և այլ կենցաղային ապրանքատեսակներ:

«Ուրարտու»-ն իր գործունեությունը սկսել է համագործակցելով հայկական շուկայում արդեն վստահություն վայելող միջազգային և տեղական ընկերությունների հետ, առաջին գործընկերներից են C&F, Procter & Gamble, Bingo, L’Oréal և այլ խոշոր ապրանքանիշեր:

2014թ.-ին Թողարկողը ընդլայնել է ներկայացվող ապրանքատեսակները՝ սկսելով առավել հասանելի տան և խոհանոցային պարագաների ներմուծումն ու վաճառքը: Բացի այդ սկսել է ակտիվորեն ներմուծել ապրանքներ Ասիայի և Մերձավոր Արևելքի խոշոր արտադրողներից՝ ձևավորելով կայուն մատակարարման համակարգ և բազմազան տեսականի: 2019-2020թթ.-ից սկսած ընկերությունն ընդլայնել է իր ներմուծման աշխարհագրությունը նաև դեպի Եվրոպա՝ մասնավորապես Իտալիա, իսկ 2024թ.-ից սկսած՝ նաև Չեխիայի Հանրապետություն:

2015–2024 թվականների ընթացքում Թողարկողը մեծացրել է «Ուրարտու» խանութ սրահների թիվը՝ բացելով թվով 13 նոր սրահներ, ընդ որում 2017-2021թ բացվել են ամենամեծ «Ուրարտու» խանութ սրահները՝ Մաշտոցի 15, Հյուսիսային պողոտա 3, Հանրապետության 61, Հ. Քոչար 16 և Տերյան 66 հասցեներում:

խանութների ցանցի ընդլայնմանը զուգահեռ Թողարկողը զարգացրել է նաև պահեստային ներուժը: 2017 թվականից Կոտայքի մարզում գտնվող 1300 քմ տարածքով պահեստը շարունակաբար ընդլայնելով 2021 թվականին հասցրել է 2900 քմ՝ դառնալով լայնարձակ, լուսավոր և տեխնիկապես հագեցած պահեստային համալիր՝ լիովին համապատասխանեցված աճող պահանջներին և մատակարարման նոր ծավալներին:

2020 թվականից «Ուրարտու»-ն հայկական շուկայում հանդես է գալիս նաև իր սեփական՝ արտոնագրված Paisly ապրանքանիշով, որը ներկայացնում է բարձրորակ և հասանելի հիգիենայի միջոցներ:

2025թ.-ին Թողարկողը իրականացրել է ևս մեկ կարևոր նախաձեռնություն՝ բացելով Danny Home խոհանոցային պարագաների և սպասքի մասնագիտացված խանութ-սրահը: Սրահի գործունեության հիմնական ուղղությունը մեծածախ վաճառքն է՝ մասնավորապես ՀՈՌԵԿԱ (HoReCa) ոլորտի համար:

3.3.1.6 Ներդրումները

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի ընթացքում և դրանից հետո մինչև ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահը Ընկերության կողմից էական ներդրումներ չեն իրականացվել: Ընկերությունը գալիք երեք տարիների ընթացքում մեծ ծավալի հիմնական միջոցների ձեռք բերում կամ նոր խոշոր ներդրումներ չի ակնկալում:

3.4. Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1 Հիմնական գործունեությունը

Ընկերությունը գործունեությունը իրականացնում է «Ուրարտու» խանութների ցանցի միջոցով, որը ՀՀ-ում գործող խոշոր խանութների ցանցերից մեկն է: «Ուրարտու» խանութների ցանցը մասնագիտացված է տնտեսական և կենցաղային ապրանքների, տան և խոհանոցային պարագաների, տեքստիլի, ինչպես նաև կենցաղային տեխնիկայի ներմուծման և վաճառքի ոլորտում:

«Ուրարտու»-ն ներկայացնում է տան և խոհանոցի պարագաների բացառիկ ու բազմազան տեսականի՝ սկսած ամենօրյա օգտագործման պարագաներից մինչև պրոֆեսիոնալ խոհարարության համար անհրաժեշտ աքսեսուարներ: Ապրանքների գերակշռող մասը Թողարկողի կողմից իրականացվող ուղղիղ ներմուծումներ են Եվրոպայի, Ասիայի և Մերձավոր

Արևելքի խոշոր արտադրողներից: «Ուրարտու» խանութների ցանցում ներկայացված են աշխարհում ճանաչված և վստահելի ապրանքանիշեր՝ Fissman, Gipfel, Danny Home, Lamart, Tefal, Tescoma, Dosh Home, Vidivi, Cerve, Ordinett, Velcoc, Tenerella և այլն: Ապրանքատեսակների ներառում են նաև կեցադային տեխնիկաներ, որոնք հիմնականում ներկայացված են եվրոպական Sencor և ասիական HALEY ապրանքանիշերով:

«Ուրարտու»-ն հայկական շուկայում հանդես է գալիս նաև իր սեփական՝ արտոնագրված Paisly ապրանքանիշով, որը ներկայացնում է բարձրորակ և հասանելի հիգիենայի միջոցներ:

Ազդագրի ներկայացման պահին «Ուրարտու» խանութների ցանցը ներկայանում է 20 մասնաճյուղերով Երևանում և 2 մասնաճյուղերով Գյումրիում՝ հետևյալ հասցեներով.

h/h	Հասցե	h/h	Հասցե
1	Հանրապետության 61, ք. Երևան	12	Հասրաթյան 4, ք. Երևան
2	Հյուսիսային պողոտա 3, ք. Երևան	13	Խաղաղ Դոնի 13, ք. Երևան
3	Տերյան 66, ք. Երևան	14	Զաքյան 2, ք. Երևան
4	Մաշտոցի 15, ք. Երևան	15	Վիլնյուսի 2, ք. Երևան
5	Երվանդ Քոչար 4/8, ք. Երևան	16	Վիլնյուսի 53/2, ք. Երևան
6	Հր. Քոչար 16/6, ք. Երևան	17	Մարգարյան 8/1, ք. Երևան
7	Գյուլբենկյան 27, ք. Երևան	18	Սեբաստիա 141/1, ք. Երևան
8	Ն. Ստեփանյան 44/4, ք. Երևան	19	Նար-Դոսի 39, ք. Երևան
9	Աշխաբադի 2/9, ք. Երևան	20	Բագրատունյաց 8, ք. Երևան
10	Դուշանբե 7/7, ք. Երևան	21	Արագածի 8/1, ք. Գյումրի
11	Ազատության 9, ք. Երևան	22	Գ. Նժդեհ 7/30, ք. Գյումրի

Լայն մասնաճյուղերի ցանցի շնորհիվ խանութների ցանցը մշտապես հասանելի է սպառողներին, բացի այդ, բոլոր ապրանքատեսակները այժմ հասանելի է նաև առցանց՝ <https://urartuonline.am/> ինտերնետային կայքի միջոցով:

Ընկերությունը ՀՀ-ից դուրս չունի մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, հիմնարկներ, դուստր ընկերություններ:

«Ուրարտու»-ն տարիներ շարունակ վստահելի գործընկեր է պետական ու մասնավոր սեկտորի տեղեկներն երում և մեծածախ մատակարարման ոլորտում: «Ուրարտու»-ն մատակարարում է բարձրորակ տնտեսական ապրանքներ, խոհանոցային պարագաներ, հիգիենայի միջոցներ և կենցաղային տեխնիկա հարյուրավոր մեծ և փոքր ընկերությունների և կազմակերպությունների:

«Ուրարտու»-ի փորձը, մատակարարման հստակ համակարգը և հզոր պահեստային ներուժը հնարավորություն են տալիս՝ արագ արձագանքել, ապահովել մեծ ծավալներ, առաջարկել մրցունակ գներ:

«Ուրարտու» խանութների ցանցն այսօր ունի ավելի քան 600 լոկալ և ավելի քան 100 արտասահմանյան գործընկեր, որոնց շնորհիվ Թողարկողը ամրապնդել է իր դիրքը շուկայում՝ զարգացնելով և սպառողին ներկայացնելով նոր ապրանքատեսակներ, ինչպես նաև մշտապես կանգնելով հայ արտադրողների կողքին: Հայկական շուկայում խանութների ցանցը հանդես է գալիս ավելի քան 100,000 անուն ապրանքատեսակներով:

3.4.2 Հիմնական շուկաները և մրցակցային դիրքը

Ընկերությունը գործունեությունը իրականացնում է «Ուրարտու» խանութների ցանցի միջոցով, որը գործունեություն է ծավալում Հայաստանի Հանրապետությունում, ընդ որում, զբաղեցնում է առաջատար դիրքեր՝ որպես տնտեսական և կենցաղային ապրանքների ներմուծող և մեծածախ/մանրածախ առևտրով զբաղվող ընկերություն:

3.4.3. Արտոնագրերը և լիցենզիաները.

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ -ն ունի արտարժույթի առուվաճառքի իրականացման լիցենզիաներ՝ իր մասնաճյուղերից մի մասում:

3.5. Թողարկողի կառուցվածքը

3.5.1 Խմբի կառուցվածքը

Սույն Ծրագրային Ազդագրի կազմելու պահին Ընկերության մասնակիցն են եղել՝

- Արմեն Թադևոսյան,
- Արմեն Ծատուրյան,

Արմեն Ծատուրյան մասնակցություն ունի նաև հետևյալ ընկերություններում՝

Ընկերություն	Մասնակցության չափը
«ԿԵԶԻ ՀԱՆԳՍՏՅԱՆ ՏՈՒՆ» ՍՊԸ	100%
«ՄԵՐԻԷԼ» ՍՊԸ	50%

Արմեն Թադևոսյանը մասնակցություն ունի նաև հետևյալ ընկերություններում՝

Ընկերություն	Մասնակցության չափը
«ՄԵՐԻԷԼ» ՍՊԸ	50%

Ընկերությունը ՀՀ-ում և նրանից դուրս չունի մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, հիմնարկներ, դուստր ընկերություններ:

3.6. Թողարկողի հիմնական միջոցները

3.6.1 Թողարկողի էական հիմնական միջոցների նկարագիր

Կիրառվող հիմնական միջոցները մեծամասամբ պատկանում են Ընկերությանը, ինչի շնորհիվ կազմակերպությունը ստանում է ֆինանսական ճկունություն միջնաժամկետ և երկարաժամկետ հորիզոնում:

Հիմնական միջոցներ* առ 30.06.2025թ.	Զուտ հաշվեկշռային արժեքը (հազար ՀՀ դրամ)
Համակարգչային տեխնիկա	8133
Շայագործման մեջ չգտնվող Հ/Մ	9
Մեքենաներ, և սարքավորումներ	33,923
Արտադրատնտեսական գույք	45,592
Այլ հիմնական միջոցներ	467,572
Ընդամենը	555,229

*Հիմնական միջոցը համարվում է էական մեծություն կազմող, եթե դրա արժեքը գերազանցում է թողարկողի հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի 10 և ավելի տոկոսը:

Ընկերության էական հիմնական միջոցները կազմում են ընդամենը հիմնական միջոցների 84.21%-ը: Թողարկողին պատկանող հիմնական միջոցների նկատմամբ սահմանափակումներ առկա չեն: Թողարկողը ներկայումս չի պլանավորում ձեռք բերել էական մեծություն կազմող հիմնական միջոցներ:

Վերջին հաշվետու ֆինանսական տարվա ավարտից մինչև Ծրագրային Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածը Ընկերության գործունեության այլ կարևոր տարերի վրա էական ազդեցություններ տեղի չեն ունեցել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշում կայացնելիս:

Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխումից հետո և դրանց շրջանառության ընթացքում Թողարկողը նախատեսվում է ֆինանսական ծասերի նվազում՝ պայմանավորված վարկերի և պարտատոմսերի տոկոսադրույքների տարբերությունով:

3.7. Զարգացման վերջին միտումները

Վերջին հաշվետու ֆինանսական տարվա ավարտից մինչև Ծրագրային Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածը Ընկերության գործունեության այլ կարևոր տարերի վրա էական ազդեցություններ տեղի չեն ունեցել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշում կայացնելիս:

3.8. Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.8.1 Կառավարման մարմինների կառուցվածքը և յուրաքանչյուր մարմնի իրավասություններն ու պարտականությունները.

Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝

- Մասնակիցների ընդհանուր ժողովը,
- Խորհուրդը,
- Գործադիր մարմինը՝ տնօրենը,

3.8.1.1 Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը, Տնօրենը,

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովն է, որը ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք:

Ընկերության մասնակիցների հերթական ժողովը հրավիրվում է Ընկերության տնօրենի կողմից տարեկան մեկ անգամ ֆինանսական տարվա ավարտից ոչ շուտ, քան երկու ամիս և ոչ ուշ քան չորս ամիս անց: Ընկերությունը պարտավոր է ամեն տարի գումարել մասնակիցների հերթական ընդհանուր ժողով՝ Ընկերության գործունեության տարեկան արդյունքները հաստատելու համար:

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է տնօրենը, որն ընտրվում է Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից:

Տնօրենը իրավունք ունի առանց լիազորության գործարքներ կատարել Ընկերության անունից, եթե գործարքի գումարը չի գերազանցում ընկերության զուտ ակտիվների մեծության 25%-ը:

3.8.1.2 Խորհուրդ

Ընկերությունում ձևավորվում է Խորհուրդ, որի իրավասությանն է պատկանում Ընկերության գործունեության ընդհանուր կառավարման հետ կապված խնդիրների լուծումը, բացառությամբ այն խնդիրների, որոնք հանդիսանում են Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությունը:

Խորհուրդը բաղկացած է 3 (երեք) անդամից, որոնցից առնվազն մեկը պետք է հանդիսանա անկախ խորհրդի անդամ:

Խորհրդի անդամների նշանակումը, պաշտոնավարման ժամկետը և լիազորությունների դադարեցումը, բացի օրենքի համաձայն դրա իրավունքն ունեցող բաժնետիրոջ կողմից որպես խորհրդի անդամ ներգրավվելու կամ խորհրդի անդամ նշանակվելու և լիազորությունները դադարեցնելու դեպքերից, սահմանվում է Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ:

Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերության խորհրդի անդամների համար կարող է սահմանել վարձատրություն կամ փոխհատուցում նրանց այն ծախսերի դիմաց, որոնք կապված են Ընկերության խորհրդի անդամի պարտականությունների կատարման հետ: Դրանց չափերը և վճարման կարգը սահմանվում է Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ:

Ընկերության խորհրդի իրավասությանն են պատկանում.

1. Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը,
2. Ընկերության գործունեության ընդհանուր քաղաքականությունների ընդունումը, ընդ որում՝ քաղաքականությունները կարող են ընդունվել ինչպես աշխատանքների ներքին կազմակերպման, այնպես էլ ընկերության գործունեության բոլոր ոլորտների և ուղղությունների վերաբերյալ,
3. Ընկերության գործունեության հետ կապված կարգերի, ընթացակարգերի և կանոնակարգերի ընդունումը,
4. Ընկերության մասնակիցների տարեկան և արտահերթ ժողովների գումարումը, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի,

5. Ժողովների օրակարգի հաստատումը,
6. Ժողովներին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու տարվա, ամսվա, ամսաթվի հաստատումը, ինչպես նաև բոլոր այն հարցերի լուծումը, որոնք կապված են Ժողովների նախապատրաստման ու գումարման հետ և վերապահված են խորհրդի իրավասությանը օրենքի դրույթների համապատասխան,
7. Այն հարցերի ներկայացումը ժողովի քննարկմանը, որոնց ներկայացումն օրենքով վերապահված է խորհրդին,
8. Ընկերության գույքի շուկայական արժեքի որոշումը,
9. Պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը,
10. Ընկերության գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ որոշման ընդունումը, այն դեպքում, երբ գործարքի առարկա հանդիսացող գույքի արժեքը գործարք կնքելու պահին կազմում է ընկերության ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 26-ից (քսանվեց) 50 (հիսուն) տոկոսը,
11. Ընկերության փայերի, պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի ձեռքբերումը՝ Օրենքով նախատեսված դեպքերում,
12. Միջանկյալ (եռամսյակային կամ կիսամյակային) շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի սահմանումը, միջանկյալ շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ որոշման ընդունումը,
13. Տարեկան շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ Ժողովի առաջարկությունների տրամադրումը,
14. Ընկերության կողմից մասնակիցներին տեղեկությունների և նյութերի հաղորդման ձևի որոշումը,
15. Ընկերության վարչակազմակերպչական կառուցվածքի և աշխատակիցների հաստիքացուցակի հաստատումը,
16. Ընկերության պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,
17. Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը,
18. Խորհրդին կից հանձնաժողովների ձևավորումը, այդ թվում՝ աուդիտի,
19. Տնօրենի կողմից Խորհրդին ներկայացվող հաշվետվությունների ցանկի և պարբերականության սահմանումը,

20. Ամենամայա ծախսերի նախահաշվի և դրա կատարողականի հաստատումը,
21. Ընկերության կառավարման մարմինների գործունեությունը կարգավորող ներքին փաստաթղթերի հաստատումը, բացառությամբ ժողովի իրավասությանը պատկանող կանոնակարգող ներքին փաստաթղթերի,
22. Ընկերության կողմից դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը, այդ ընկերություններում մասնակցությունը, եթե այդ մասնակցությունը խոշոր գործարք է,
23. Այլ կազմակերպություններին մասնակցելը, եթե այդ մասնակցությունը խոշոր գործարք է,
24. Ընկերության մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների, հիմնարկների ստեղծումը, գործունեության դադարեցումը, դրանց կանոնադրությունների հաստատումը,
25. Ընկերության ղեկավար անձանց և աշխատակիցների գործունեությունը կարգավորող ներքին կանոնների և կանոնագրքերի, առանձնացված ստորաբաժանումների և հիմնարկների կանոնագրքերի հաստատումը,
26. Իրականացնում է Օրենսգրքով, Օրենքով և Ընկերության կատոնադրությամբ նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը:

Խորհուրդն իր որոշմամբ իրավասում է ստեղծել խորհրդին կից գործող մշտական կամ ժամանակավոր հանձնաժողովներ: Հանձնաժողովները նպատակ ունեն բարելավել խորհրդի գործունեությունը և առանցքային հարցերի վերաբերյալ տրամադրում են ավելի խորը փորձաքննությունը: Հանձնաժողովները կարող են կազմված լինել խորհրդի անդամներից և այլ անձանցից, այդ թվում, չսահմանափակելով՝ Ընկերության Գլխավոր տնօրենից, Տնօրինության անդամներից, Ընկերության աշխատակիցներից, այլ փորձագետներից կամ մասնագետներից: Հանձնաժողովները ստեղծվելու են որոշակի ոլորտի հարցերի կարգավորման և լուծման, ինչպես նաև կոորդինացման համար՝ խորհրդին խորհրդատվական և մասնագիտական կարծիք տրամադրելու նպատակով:

Խորհրդի նախագահին ընտրում են խորհրդի անդամները, խորհրդի անդամների կազմից՝ իրենց ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Ընկերության խորհրդի նախագահը.

1. Կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները,

2. Գումարում է խորհրդի նիստերը և նախագահում է դրանցում
3. Կազմակերպում է նիստերի արձանագրության վարումը,
4. Սահմանում և հաստատում է խորհրդի օրակարգը,
5. Խորհրդում խթանում է բազմազանության և ներառականության մշակույթը,
6. Խրախուսում է խորհրդի բոլոր անդամների ներգրավվածությունը խորհրդի նիստերին՝ հիմնվելով նրանց հմտությունների, փորձի և գիտելիքների վրա,
7. Գործադիր մարմնի ղեկավարի հետ զարգացնում և ամրապնդում է արդյունավետ աշխատանքային հարաբերություններ, հարգելով վերջինիս պատասխանատվության շրջանակները՝ տրամադրում խորհրդատվական աջակցություն,
8. Նախագահում է Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովներում,
9. Կատարում է Ընկերության կանոնադրությամբ նախատեսված այլ լիազորություններ:

Խորհրդի նախագահի բացակայության դեպքում նրա պարատավորությունները խորհրդի որոշմամբ կատարում է խորհրդի անդամներից մեկը:

Ընկերության Խորհրդի նիստերը գումարվում են Ընկերության Խորհրդի նախագահի նախաձեռնությամբ, Խորհրդի անդամի, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարի, արտաքին աուդիտի իրականացնող անձի, Գլխավոր տնօրենի, Տնօրինության պահանջով, նվազագույնը երեք ամիսը մեկ անգամ:

Խորհրդի նիստը իրավազոր է, եթե նիստին մասնակցում են Խորհրդի անդամների կեսից ավելին: Քվեարկության ժամանակ Խորհրդի անդամն ունի մեկ ձայն: Ձայնի և քվեարկության իրավունքի փոխանցումն Ընկերության Խորհրդի մեկ անդամից Խորհրդի մյուս անդամին չի թույլատրվում:

Ընկերության Խորհրդի նիստերին որոշումներն ընդունվում են նիստին մասնակցող Խորհրդի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

Ընկերության Խորհրդի նիստերը գումարվում և անց են կացվում Ընկերության Խորհրդի կանոնակարգերին համապատասխան, որը հաստատվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից: Ընկերության Խորհրդի նիստերը արձանագրվում են նիստի ավարտից 5 օրյա ժամկետում:

Նիստի արձանագրությունը ստորագրում են նիստին մասնակցող բոլոր անդամները, որոնք և պատասխանատվություն են կրում արձանագրությունում առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

Խորհրդի անդամները պետք է իրենց լիազորությունները իրականացնեն անձամբ:

Խորհրդի անդամները պետք է գործեն լիարժեք տեղեկացված, բարեխղճորեն, պատշաճ ջանասիրությամբ և ողջամտորեն՝ ելնելով Ընկերության ու մասնակիցների լավագույն շահերից և հաշվի առնելով կազմակերպության շահակիցների շահերը:

3.8.2 Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները

Թողարկողի Խորհուրդ

Անունը, ազգանունը	Բնակության վայրը/ Գրանցման հասցեն	Զբաղեցրած պաշտոնը (պաշտոնավարման սկիզբ/ազարտ)	Թողարկողի կազմից դուրս գործունեությունը	Փորձառությունը
Արմեն Ծատուրյան	ՀՀ ք. Երևան	Խորհրդի նախագահ	-	Ավելի քան 20 տարի
Արմեն Թադևոսյան	ՀՀ ք. Երևան	Խորհրդի անդամ	-	Ավելի քան 20 տարի
Ռուշան Բալասանյան	ՀՀ ք. Երևան	Խորհրդի անդամ	-	Ավելի քան 12 տարի

Թողարկողի ղեկավարներ

Անունը, ազգանունը	Բնակության վայրը/ Գրանցման հասցեն	Զբաղեցրած պաշտոնը (պաշտոնավարման սկիզբ/ազարտ)	Թողարկողի կազմից դուրս գործունեությունը	Փորձառությունը
Արմեն Թադևոսյան	ՀՀ ք. Երևան	Տնօրեն	-	Ավելի քան 20 տարի
Սարգսյան Արմինե	ՀՀ ք. Երևան	Գլխավոր հաշվապահ	-	ավելի քան 15 տարի

3.8.3 Շահերի բախումը

Թողարկողի մոտ բացակայում է որևէ տեղեկատվություն, որը թույլ կտար եզրակացնել Թողարկողի և Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող անձանց շահերի բախման վերաբերյալ: Կառավարմանը մասնակցող որևէ անձ չի հայտնել շահերի բախման մասին տեղեկատվություն:

3.8.4 Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները

Թողարկողը հետևում է ՀՀ-ում ընդունված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներին և գիտակցում է, որ արժեթղթերի շուկա մուտք գործելուց հետո անհրաժեշտ է լինելու ամբողջությամբ բավարարել ՀՀ կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներին:

Թողարկողի կորպորատիվ կառավարման համար ուղեցույց է հանդիսանում ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի կողմից 30.07.2024թ N 1955-Ն որոշմամբ հաստատված Կորպորատիվ կառավարման կանոնագիրը:

3.9. Հսկող անձիք

Կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ուժով թողարկողի հսկող անձիք ներկայացված են ստորև՝

Մասնակիցները	Մասնաբաժնի չափը	Թողարկողի կանոնադրական կապիտալում մասնաբաժնի տոկոսը
Արմեն Թադևոսյան	26,375,000 (քսանվեց միլիոն երեք հարյուր յոթանասունհինգ հազար) ՀՀ դրամ	50.00%
Արմեն Ծատուրյան	26,375,000 (քսանվեց միլիոն երեք հարյուր յոթանասունհինգ հազար) ՀՀ դրամ	50.00%

Արժեթղթերի շուկայի մասին օրենքի իմաստով այլ հսկող անձինք առկա չեն:

3.10. Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ

3.10.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Ընկերության 2023-2024թթ. աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են [հավելված 6](#)-ում:

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ից մինչև ՀՀ ԿԲ կողմից Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.11 Մասնագիտական կարծիք

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և Ազդագրում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններից, Ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

3.12 Այլ տեղեկատվություն

Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներքոհիշյալ տեղեկատվությունը և փաստաթղթերը (կամ դրանց պատճենը) մշտապես մատչելի են հանրությանը.

1) Ընկերության կանոնադրությունը,

2) 2023, 2024 թվականների տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունները:

Նշված փաստաթղթերի թղթային (պատճենները) կամ էլեկտրոնային տարբերակները կարող են ձեռք բերվել Ընկերության գտնվելու վայրի հետևյալ հասցեից՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0054, Դավթաշեն 1թ. 52-24, դրանք հրապարակված են նաև www.urartuonline.am կայքում:

Բաժին 4. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև (իրավաբանական անձանց համար)

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ թողարկված դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(Իրավաբանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման
ամսաթիվը և ժամանակը

(օր, ամիս, ժամ, րոպե)

Իրավաբանական անձի անվանումը

(Ֆիրմային անվանումը, կազմակերպչական ձև)

Պետոճգիստրի գրանցման տվյալները

(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)

Գրանցման վայրի հասցեն

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտությունը

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն ենք հայտնում
ձեռք բերել «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր
հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը

(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝
հատ

քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի
ձեռքբերման գինը

գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի
ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր
գումարը

Ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի
համարը

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի
անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսերի թողարկման որոշման և Ազդագրին, համաձայն եմ դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ թողարկված պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են պարտատոմսերի գնման համար, ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ թողարկված պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ _____

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր
քանակ _____

քանակը թվերով (տառերով) _____

Ստորագրություն _____

Անուն Ազգանուն _____

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի
կամ լիազորված անձի անուն, ազգանուն)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները այդ նպատակով բացված հաշվում հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև (ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար)

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ թողարկված դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման
ամսաթիվը և ժամանակը _____
(օր, ամիս, ժամ, րոպե)

Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի
անվանումը _____
(անուն, ազգանուն)

Անձը հաստատող փաստաթղթի
տվյալները _____
(փաստաթղթի համար)

Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման
ամսաթիվը _____
(օր, ամիս, տարի)

Գրանցման վայրի հասցեն _____

Ռեզիդենտությունը _____

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցոնկություն ենք հայտնում
ձեռք բերել «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր
հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը _____
(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝
հատ _____
քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի
ձեռքբերման գինը _____
գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի
ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր
գումարը _____
Ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ԱՄՆ դոլարով բանկային հաշվի
համարը _____

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի
համարը _____

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի
անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսերի թողարկման որոշման և Ազդագրին, համաձայն եմ դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ թողարկված պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են պարտատոմսերի գնման համար, ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ թողարկված պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ _____

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր
քանակ _____
քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն _____

Անուն Ազգանուն _____

(ստորագրող անձի անուն, ազգանուն)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտավորումների ձեռքբերման համար դրամական միջոցները այդ նպատակով բացված հաշիվի հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտավորումների ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ

Կապիտալի համարժեքության գործակից = Սեփական կապիտալ / Ընդհանուր ակտիվներ

Ֆինանսական կախվածության գործակից = Ընդամենը պարտավորություններ / Սեփական կապիտալ

Բացարձակ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընթացիկ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ + Ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընդհանուր իրացվելիության գործակից = Ընթացիկ ակտիվներ / Ընթացիկ պարտավորություններ

Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը)

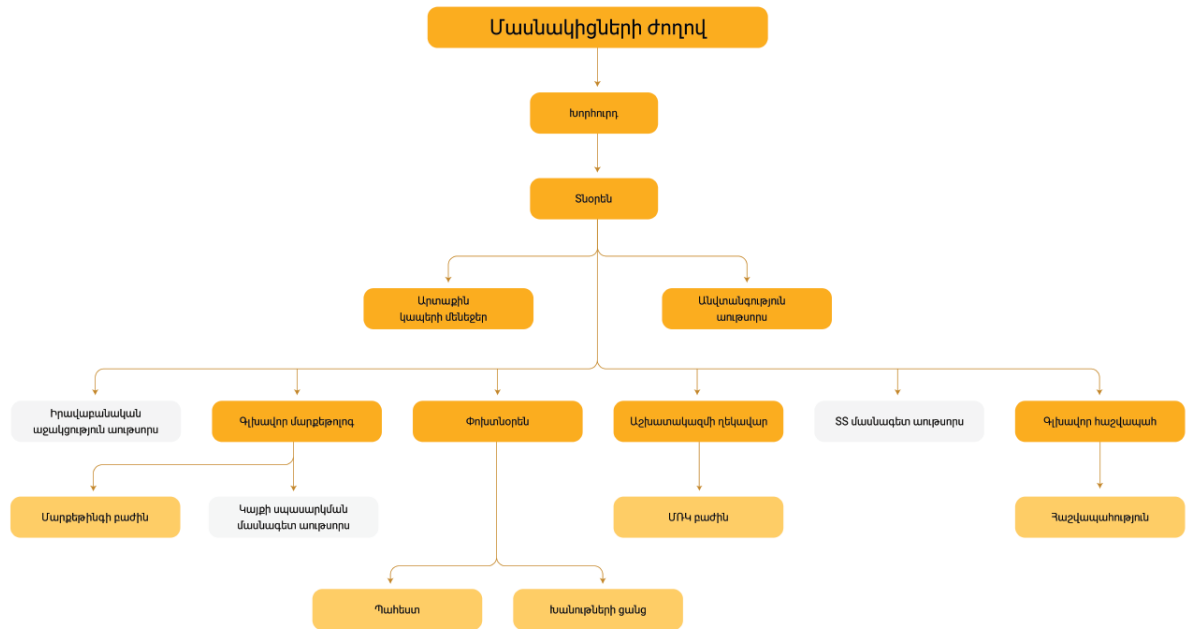
Պաշարների շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Պաշարների միջին արժեքը

Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Պաշարների միջին արժեքը)

Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը):

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման վերջնական պայմաններ

2025թ.

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ

անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել Ծրագրային Ազդագիրը (գրանցված է— —20—թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ում ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան 1 հասցեում:

Ընդհանուր տեղեկություններ (Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթերն են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)		
1	Թողարկողը (թողարկողի անվանումը)	«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ
2	Երաշխավորողը	Թողարկողը չի նախատեսում ներգրավել երաշխավոր
3	Սերիան (տվյալ Ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
4	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
5	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	Ամենայն մանրամասնությամբ ներկայացված է Ազդագրի 2.2.6 կետում
6	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար կամ ՀՀ դրամ
7	Առաջարկի գինը	հաշվարկվելու է հետևյալ կերպ՝ $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ Որտեղ՝

		$\tau = \frac{DSN}{DCC}$ DP - Պարտատոմսի գինն է, DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (4-եռամսյակային վճարումների համար), Անվանական արժեք N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը, C - տարեկան արժեկտրոնը մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքի դիմաց, y - մինչև մարում եկամտաբերություն: Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսի լրիվ գինը յուրաքանչյուր օրվա համար հրապարակվում է Թողարկողի կայքում:
8	Անվանական արժեքը	100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, 100 (մեկ հարյուր հազար) ԱՄՆ դոլար
9	Քանակը	Համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի, այսինքն Թողարկման ծավալի հարաբերությունը անվանական արժեքին:
10	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող

		ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
11	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
12	Արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
14	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
15	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
16	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
17	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող

		ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
18	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
19	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
20	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
21	Մարման ժամկետը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
22	Մարման արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, 100 (մեկ հարյուր հազար) ԱՄՆ դոլար
23	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	«ոչ կիրառելի»
24	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Ժամկետ(ներ)ը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	«ոչ կիրառելի»
	Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	«ոչ կիրառելի»
	Այլ տեղեկություններ	
25	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փուլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
26	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	«Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ, ք. Երևան, Ամիրյան 1
27	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն Ազդագրում)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Այլ տեղեկություններ		
28	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի
29	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում:
30	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն
31	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները,	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

	արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	
--	--	--

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար : Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են Ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք Ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն Ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել Ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Արմեն Ծատուրյանին	Խորհրդի Նախագահ		
անուն ազգանուն	պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
Արմեն Թադևոսյան	Խորհրդի անդամ, Տնօրեն		
անուն ազգանուն	պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
Ռուշան Բալասանյան	Խորհրդի անդամ		
անուն ազգանուն	պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
Սարգսյան Արմինե	Գլխավոր հաշվապահ		
անուն ազգանուն	պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
«Կուր ինվեսթ» ՓԲԸ՝ Գլխավոր տնօրեն - Տնօրինության նախագահ՝	Գլխավոր տեղաբաշխող		
Միքայել Մարգարյան	պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
անուն ազգանուն			
Ստորագրությունները հավաստում են՝			
Արմեն Թադևոսյան	Տնօրեն		
անուն ազգանուն	պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ

Հաստատված է ՀՀ ֆինանսների և եկոնոմիկայի նախարարության
12.12.2001թ. թիվ 465 հրամանով տարեկան (ամբողջական
փաթեթով միջանկյալ) հաշվետվության ներկայացման համար

Տարածվում է ՀՀ կառավարության 26.11.1998թ. N 740 որոշմամբ
սահմանված կազմակերպությունների վրա

Ձև N 1

ՀԱՇՎԱԴԱՅԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

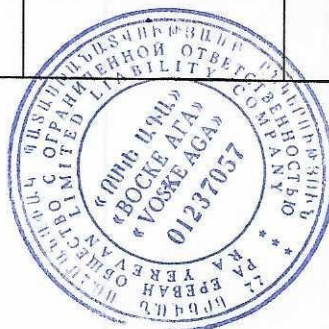
առ. 30 հունիսի 2025թ.
(ամսաթիվ, ամիս, տարի)

Կազմակերպության անվանումը	ՈՍԿԵ ԱԳԱ ՍՊԸ	
Փաստացի գործունեության		
հիմնական երկու տեսակները		
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը		27111002913
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը		01237057
Չափի միավորը		Մեկ հազար ՀՀ դրամ
Գտնվելու վայրը	ՀՀ, ք.Երևան, Դավիթաշեն 1-ին թղմ. շ. 52/24	հեռախոսը
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը	ՀՀ, ք.Երևան, Դավիթաշեն 1-ին թղմ. շ. 52/24	հեռախոսը

ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Ճանութագրություն N	30.06.2025	01.01.2025
1	2	3	4
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ		555 229	569 657
Ներդրումային գույք			
Ոչ նյութական ակտիվներ		1 174	1 389
Ֆինանսական ակտիվներ		1 591 157	2 211 057
Ներդրումներ ասոցացված կազմակերպություններում			
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Կանխավճար ոչ ընթացիկ ակտիվներ ձեռք բերելու համար			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ հետաձգված ծախսերի գծով			
Կենսաբանական ակտիվներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		14 061	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2 161 621	2 782 103
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ		1 792 980	1 981 074
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ		695 670	578 606
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով		384 114	265 713
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		35 967	27 125
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ			
Դրամական միջոցներ		2 090 599	1 830 151
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		146 401	129 399
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		5 145 731	4 812 068
Ակտիվներ՝ դասակարգված որպես վաճառքի համար պահվող			
Ընդամենը ակտիվներ		7 307 352	7 594 171

Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	Ճանթագրություն N		
1	2	3	4
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ		52 750	52 750
Էմիսիոն եկամուտ			
Ակտիվների վերագնահատման աճ			
Կուտակված շահույթ (վնաս)		364 301	450 412
Պահուստային կապիտալ			
Ընդամենը սեփական կապիտալ		417 051	503 162
IV. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Բանկային վարկեր և փոխառություններ		3 535 517	3 791 092
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Պահուստներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ			
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		3 535 517	3 791 092
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Բանկային վարկեր			
Փոխառություններ			
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր		3 182 449	3 075 119
Ստացված կանխավճարներ		35 247	26 236
Բյուջեի գծով պարտավորություններ		60 307	108 539
Աշխատակիցների գծով պարտավորություններ		26 580	20 201
Մասնակիցների գծով պարտավորություններ			
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ		9	
Պահուստներ		(8 662)	5 619
Այլ պարտավորություններ		58 854	64 204
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		3 354 784	3 299 918
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		7 307 352	7 594 172

Գլխ. կաշվապահ *ՍԳ*
Նիքոլա Մարգարյան

Մնթեր *ՍԳ*
Նիքոլա Մարգարյան

Հաստատված է ՀՀ ֆինանսների և եկոնոմիկայի նախարարության
12.12.2001թ. թիվ 465 հրամանով տարեկան (ամբողջական
փաթեթով միջանկյալ) հաշվետվության ներկայացման համար

Տարածվում է ՀՀ կառավարության 26.11.1998թ. N 740 որոշմամբ
սահմանված կազմակերպությունների վրա

Ձև N 2

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

առ. 01.01.2025-30.06.2025
(ամսաթիվ, ամիս, տարի)

Կազմակերպության անվանումը	ՈՍԿԵ ԱԳԱ ՍՊԸ	
Փաստացի գործունեության		
հիմնական երկու տեսակները		
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը		27111002913
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը		01237057
Չափի միավորը		Մեկ հազար ՀՀ դրամ
Գտնվելու վայրը	ՀՀ, ք.Երևան, Դավիթաշեն 1-ին թղմ. շ. 52/24	հեռախոսը
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը	ՀՀ, ք.Երևան, Դավիթաշեն 1-ին թղմ. շ. 52/24	հեռախոսը

Ցուցանիշի անվանումը	Նախորագրությո ուն N	[01.01.2025 - 30.06.2025]	[01.01.2024 - 30.06.2024]
1	2	3	4
Հասույթ		3 993 053	3 913 357
Վաճառքի ինքնարժեք		(3 023 955)	(2 991 947)
Համախառն շահույթ		969 098	921 410
Այլ գործառնական եկամուտներ		2 783	10 596
Բաշխման (իրացման) ծախսեր		(399 179)	(317 003)
Վարչական ծախսեր		(495 733)	(400 758)
Այլ գործառնական ծախսեր		(17 140)	(12 455)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ (վնաս)		59 829	201 790
Ֆինանսական եկամուտներ			1
Ֆինանսական ծախսեր		(172 465)	(154 450)
Աստղացված կազմակերպությունների և համատեղ ձեռնարկումների շահույթի կամ վնասի բաժինը՝ հաշվառված բաժնեմասնակցության մեթոդով			
Ծարունակվող այլ գործունեությունից շահույթ (վնաս)			10 643
Ծախսեր նախքան հարկումը		(112 636)	57 984
Ծախսերահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)			
Ծարունակվող գործունեությունից հաշվետու տարվա զուտ շահույթ		(112 636)	57 984
Ընդհատված գործունեություն			
Ընդհատված գործունեությունից հաշվետու տարվա շահույթ (վնաս) շահութահարկից հետո			
Հաշվետու տարվա շահույթ		(112 636)	57 984
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Ակտիվների վերագնահատում		26 526	10 607
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների գծով շահութահարկ			
Այլ համապարփակ արդյունք			
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		26 526	10 607
Հաշվետու տարվա ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		(86 110)	68 591

Զեկ. հաշվապահ Ս. Զ.
Ներմեն. Սարգսյան

ՆԱԽԵՐԱԿ. ԲԱՅԿ
Ներմեն. Սարգսյան

ՈՍԿԵ ԱԳԱ ՍՊԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

ՈՍԿԵ ՍԳԱ ՍՊԸ

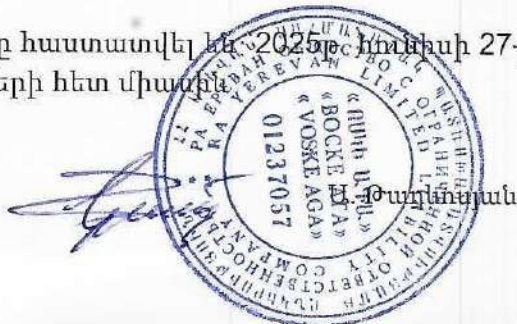
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար. դրամ

	Ծա- նոթ.	2024թ	2023թ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4. 1	569 657	527 364
Ոչ նյութական ակտիվներ	4. 2	1 388	1 434
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	4. 3	2 211 057	1 631 622
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	4. 16	1 012	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2 783 114	2 160 420
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	4. 4	1 981 074	1 573 385
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4. 5	871 442	601 846
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ շահութահարկի գծով		0	24 503
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	4. 6	1 830 150	1 750 589
Այլ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ		129 393	199 958
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		5	2 294
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		4 812 064	4 152 575
Ընդամենը ակտիվներ		7 595 178	6 312 995
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալ	4. 7	52 750	52 750
Վերագնահատման պահուստ		0	0
Կուտակված շահույթ (վնաս)		492 143	342 058
Պահուստային կապիտալ		0	0
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր		0	0
Ընդամենը սեփական կապիտալ		544 893	394 808
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	4. 8	3 791 092	3 288 236
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		3 791 092	3 288 236
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4. 9	3 235 190	2 607 788
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		18 384	0
Պահուստներ այլ պարտավորությունների և ծախսումների գծով	4. 10	5 619	22 163
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		3 259 193	2 629 951
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		7 595 178	6 312 995

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ. հունիսի 27-ին և պետք է ընթերցվեն կից ծանոթագրությունների հետ միասին:

Տնօրեն՝

ՈՍԿԵ ԱԳԱ ՍՊԸ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

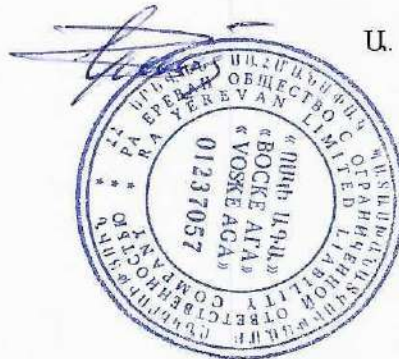
Հազար դրամ

	Ծանոթ.	31.12.24թ.	2023թ.
Հասույթ	4. 11	8 703 940	8392052
Վաճառքի ինքնարժեք	4. 12	6 634 825	6512925
Համախառն շահույթ(վնաս)		2 069 115	1879127
Այլ եկամուտներ	4. 13	22 654	42
Իրացման ծախսեր	4. 14	690 144	649897
Վարչական ծախսեր	4. 14	842 219	785 865
Այլ ծախսեր	4. 14	10 935	23 400
Գործառնական գործունեությունից շահույթ(վնաս)		548 471	420 007
Ֆինանսական ծախսեր	4. 15	331 381	258530
Շահույթ(վնաս) մինչև հարկերը		217 090	161 477
Շահութահարկի գծով ծախս (վոլյսհատուցում)	4. 16	67 005	55 423
Տարվա շահույթ(վնաս)		150 085	# 106 054
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			0
Ակտիվների վերագնահատման աճ (նվազում)			0
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		150 085	106 054

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը ստորագրվել է՝ 2025թ հունիսի 27-ին և պետք է ընթերցվի կից ծանոթագրությունների հետ միասին

Տնօրեն՝

Ա. Թադևոսյան

**ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏԱԳՈՒԹՅՈՒՆ**

Հազար դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Էմիսիան եկամուտ	Վերագնահատվող տարբեր.	Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 31-ի դրությամբ	52 750	-	234 371	-	-	-	287 121
Մնացորդի ուղղում			1 633	-	-	-	-
Տարվա շահույթ/(վնաս)			106 054	-	-	-	106 054
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ				-			
Շահաբաժիններ				-			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52 750	-	342 058	-	-	-	394 808
Մնացորդի ուղղում				-			
Հաշվետու տարվա այլ խանութային արդյունք							
Տարվա շահույթ/(վնաս)			150 085	-	-	-	150 085
Շահաբաժիններ				-			
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52 750	-	492 143	-	-	-	544 893

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը ստորագրվել է 2025թ. հունիսի 27-ին և պետք է ընթերցվի
կից ծանոթագրությունների հետ միասին

Տնօրեն՝

Ա. Թադևոսյան

ՈՄԿԵ ԱԳԱ ՍՊԸ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

2024թ դեկտեմբեր 2023թ դեկտեմբերի

31-ին ավարտված

31-ին ավարտված

տարի

տարի

Գործառնական գործունեություն		
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	1 750 589	1 599 009
Իրացումից մուտքեր	7 838 534	8 154 619
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	47 620	141 262
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով ելքեր	5 885 558	7 721 898
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	-	-
Վճարումներ աշխատակիցներին	667 323	228 206
Վճարումներ բյուջե	1 754 428	468 395
Վճարումներ շահութահարկի գծով	49 640	-
Վճարված տոկոսներ		
այլ վճարումներ	-	-
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	8 356 949	8 418 499
Ներդրումային գործունեություն		
Ներդրումային այլ գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	-	-
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից մուտքեր	47 500	
Շահաբաժինների և տոկոսների ստացումից	-	-
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	47 500	-
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից ելքեր	-	0
Ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	-	-
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	-	-
Ֆինանսական գործունեություն		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	1 206 768	-
Ֆինանսական գործունեությունից այլ մուտքեր	-	1 053 439
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	1 206 768	1 053 439
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից ելքեր	703 912	621 254
Վճարված շահաբաժիններ, տոկոսներ, այլ ելքեր	-	157 987
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	703 912	779 241
Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	79 561	151 580
Արտարժույթի փոխարկում	-	-
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	1 830 150	1 750 589

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը ստորագրվել է՝ 2025թ հունիսի 27-ին և պետք է ընթերցվի կից ծանոթագրությունների հետ միասին

Տնօրեն՝

[Signature]

Ա. Ծաղկոսյան

Ծանոթագրություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալից մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից

«Ոսկե ԱԳԱ» ՍՊԸ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

«Ոսկե Ագա» Սահմանափակ Բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ հետապնդող և կազմակերպություն է, որը պետական ռեգիստրում գրանցվել է 2005թ մայիսի 5-ին, գրանցման թիվ՝ 271. 110. 02913

Ընկերությունը հանդիսանում է իր գույքի բացառիկ սեփականատերը և դրա նկատմամբ տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման իրավունքը իրականացնում է իր կանոնադրական նպատակներին և խնդիրներին համապատասխան:

Ընկերության գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Դավթաշեն թաղ. , 52/24

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Դավթաշեն թաղ. , 52/24

Ընկերության կարող է իրականացնել օրենքով չարգելված տնտեսական գործունեություն

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 52 750,0 հազ ՀՀ դրամ:

Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակը 2024թ կազմել է 491մարդ

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն ներկայացնելու նպատակով:

ՖՀՄՍ -ները Ֆինանսական Հաշվետվութվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- Ֆինանսական Հաշվետվութվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)
- Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)
- Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ֆինանսական գործիքների, օգուտների և վնասների միջոցով արտահայտվող ներդրումների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

2.4 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն (դրամ) է, որը հանդիսանում է Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Կայսրության ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5. Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ համապատասխան կազմման համար Ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ ՖՀՄՄ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը բացառությամբ, որոշ վերագնահատված ակտիվների և ֆինանսական գործիքների: Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական քաղաքականությունները.

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն իրացնել, վաճառել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ակնկալվում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն մարել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի տեղեկատվություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է “Առաջին մուտք առաջին ելք” /ԱՄԱԵ/ կամ միջին կշռված արժեքի բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գտնվելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները հիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման գուտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ քանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների նյութեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական գույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող բոլոր այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Սկզբնական արժեքը իր մեջ կարող է ներառել նաև փոխառության ծախսումները (տես փոխառության ծախսումներ բաժինը), ինչպես նաև ապատեղակայման, քանդման, և տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումների գումարը (տես պահուստներ բաժինը), ինչպես նաև ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով սպառյալ տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Հողամասը և շենքերը առանձին ակտիվներ են դիտարկվում և հաշվառվում են առանձին-առանձին, նույնիսկ երբ դրանք ձեռք են բերվում միասին:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր կլինի վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լինի այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլինի դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, և գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվառման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

- Շենքեր շինություններ 20 – 100 տարի,
- Մեքենա-սարքավորումներ 5 – 30 տարի,
- Բեռնատար ավտոմեքենաներ 5 – 25 տարի,
- Մարդատար ավտոմեքենաներ 3 – 20 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 2 – 10 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 2 – 5 տարի
- Վերագնահատումից տարբերություն:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկը սկսվում է, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, և դադարում է ակտիվի որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելուց և ակտիվն ապաճանաչելուց:

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրա արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը չափվում է սկզբնական արժեքով և կիրառվում է հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքի մոդելով հաշվառման կանոնները ըստ ՀՀՄՄ 16-ի:

3.5. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և օտարման խումբ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները (կամ օտարման խումբը) դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվ, երբ դրանց հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման վաճառքի ձևով և վաճառքի տեղի ունենալը շատ հավանական է:

Հիմնական միջոցի, ոչ նյութական ակտիվի, ներդրումային գույքի, բաժնեմասնակցության կամ սկզբնական արժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումների, ինչպես նաև օտարման խումբ կազմող ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգման համար անհրաժեշտ է, որ ակտիվը (կամ խումբը) իր ներկա վիճակում պատրաստ լինի անմիջապես վաճառելու համար և ակտիվորեն առաջարկվի շուկայում խելամիտ գնով:

Որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվ կամ օտարման խմբի բաղադրիչ վերադասակարգումից անմիջապես առաջ ակտիվներն ու պարտավորությունները վերաչափվում են ըստ համապատասխան ՖՀՄՄ-ների և ակտիվի կամ պարտավորության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Հետագայում դրանք չափվում են վերադասակարգման պահի հաշվեկշռային արժեքից և հաշվետու ամսաթվի իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով: Այս վերաչափումները ամբողջությամբ ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

3.6. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռքբերելու ակնկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր կամ էականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական իրագործելիությունը, ղեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,
- հնարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են ղեկավարության կողմից կատարված կանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիոն մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 3 – 10 տարի են:

Ոչ նյութական ակտիվների հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք ավելացնում են ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսքը: Մնացած բոլոր հետագա ծախսումները՝ ներառյալ տարեկան վճարներն ու ներստեղծված ապրանքանիշերը ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

3.7. Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Կորպորատիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գուղվիլի արժեզրկումը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեգրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեգրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեգրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինեք առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեգրկումից կորուստ ճանաչված չլինեք:

3.8. Արտաժույթ

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ՀՀ դրամը, քանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ՀՀ տարածքում: ՀՀ դրամն է հանդիսանում նաև կազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտաժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփռք փոխանակման փոխարժեքով: Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ դրամային հոդվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփռք փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտաժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփռք փոխարժեք է համարվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.9. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ներդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆտները: Վերջիններիս մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է զեղչերի, հետ վերադարձի և քանակային զիջումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ կապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակրնկալվում է տնտեսական օգուտների ներհոսք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն ապրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային կազմակերպությանը, քանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Եթե վճարման ժամկետը հետաձգվում է 60 օրից ավել ժամանակահատվածով, ապա հասույթը չափվում է ակնընկալվող հատուցման գեղչված արժեքով կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը գեղչում է սպասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 60 օր վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ավարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ ավարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած դեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքով, այնպես ինչպես նկարագրված է ըստ ՀՀՄՍ 39-ում:

3.12. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սիստեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք կազմակերպությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել և որը կատարելու համար պահանջվում է տնտեսական օգուտների արտահոսք:

Երաշխիքների և անբարենպաստ պայմանագրերի գծով պահուստները չափվում են պարտականությունը կատարելու համար անհրաժեշտ միջոցների իրական արժեքի լավագույն գնահատականի հիման վրա՝ ելնելով անցյալ փորձից և ապագա ակնընկալիքներից: Գնահատումը կատարվում է տնօրենի հրամանով կազմված հանձնաժողովների կողմից:

Ապատեղակայման և տեղանքի բարեկարգման գծով պահուստները չափվում են գնահատված գումարի ներկա արժեքով, եթե պահուստի ժամկետը գերազանցում է 5 տարին: Այսպիսի դեպքերում որպես գեղջման դրույք սովորաբար համարվում է կազմակերպության լրացուցիչ փոխառություն ներգրավվելու տոկոսադրույքը:

Արձակուրդային վճարների և հավանական պարգևավճարների գծով պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ելնելով ընթացիկ և սպասվող աշխատավարձերի գումարից, աշխատանքային օրենսդրության պահանջներից և այլ կանխատեսումներից: Զուգահեռ ստեղծվում է նաև պահուստ արձակուրդային վճարների կամ պարգևավճարների մասով գործատուի կողմից կատարվելիք սոցիալական ապահովության վճարների համար:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավատ համարվել, իրենց ներկայացման թվի դրությամբ:

Նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող էական սխալների ուղղման գումարը պետք է արտացոլվի հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում, ճշտելով չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները ու ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով և դասակարգվում են հետևալ կատեգորիաներում՝ ելնելով գործարքի նպատակից և դեկավարության ակրնկալիքներից.

Ֆինանսական ակտիվներ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,

- Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,
- Տրամադրված փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ,

- Այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Կանոնավոր կերպով գնումների և վաճառքների դեպքում ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են առևտրի ամսաթվին:

Վարկերի և փոխառությունների գծով ֆինանսական ակտիվները ու պարտավորությունները ճանաչվում են դրանց տրամադրման ամսաթվին:

Ֆինանսական գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են համապատասխան ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքում, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Վերջիններիս դեպքում դրանք ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է շուկայի հիման վրա: Մակայն պարտքային գործիքի շուկայի բացակայության դեպքում իրական արժեքը հաշվարկվում է որպես սպասվող հոսքերի ներկա արժեք որոշված նմանատիպ գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքով: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական գործարքի տոկոսադրույքը տարբերվում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքից, սակայն տարբերությունը չի գերազանցում շուկայական դրույքի 20%-ը, ապա ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքը համարվում է ճանաչման օրվա դրությամբ իրական արժեք:

Անտոկոս կամ ցածր տոկոսով ստացված ցպահանջ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեք է համարվում վարկի կամ փոխառության անվանական արժեքը, քանի որ դրանք ենթակա են մարման ցանկացած պահին՝ հնարավորության առկայության դեպքում, և կազմակերպության ղեկավարությունը ակնկալում է մարել դրանք շատ կարճ ժամկետներում:

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքով և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ծախս, եթե չեն ներառվում որակավորվող ակտիվի ինքնարժեքում համաձայն ՀՀՄՍ 23-ի: Այնուամենայնիվ ֆինանսական հաշվետվություններում շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով հաշվարկված տոկոսները չեն առանձնացվում իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացող օգուտից կամ վնասից:

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են միայն այն դեպքում, երբ առկա է գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և ղեկավարությունը մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.16. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Ֆինանսական ակտիվների համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դիտարկվում է որևէ արժեզրկման հայտանիշի առկայությունը: Ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկման, եթե սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերը /արժեզրկման հայտանիշ/ վկայում են այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի գծով սպասվող դրամական ներհոսքերը կարող են անբարենպաստ փոխվել:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը հաշվարկվում է որպես հաշվեկշռային արժեքի և վերանայված դրամական հոսքերի գեղջված արժեքի, հաշվարկված սկզբնական տոկոսադրույքով, տարբերությունը:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումը գնահատվում է հավաքական հիմունքով՝ ելնելով համանման պարտքային բնութագրեր ունեցող պարտքերի պատմական կորուստների փորձից:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը նվազում է որպես հետևանք մի դեպքի, որը տեղի է ունեցել արժեզրկումը ճանաչելուց հետո, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը ենթակա է հակադարձման, բացառությամբ որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնային գործիքների:

4. Բացահայտումներ Էական հոդովածների վերաբերյալ

4.1 Հիմնական սիցուցներ

000 000000

[illegible]

4.2 Ոչ նյութական ակտիվներ

000 դրամ

	Ֆիրմային անուններ	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	1827	600	3000	5427
Ավելացումներ այդ թվում		0	1000	1000
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	1827	600	4000	6427
Ավելացումներ այդ թվում		0	1000	1000
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1827	600	5000	7427
Կուտակված մաշվածություն				
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	1163	0	2782	3945
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	48	0	1000	1048
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ		0	0	0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	1211	0	3782	4993
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	46	0	1000	1046
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1257	0	4782	6039
Զուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	616	600	218	1434
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	570	600	218	1388

4.3 Այլ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ

	31.12.24թ.		31.12.23թ.	
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Կարճաժամկետ փոխառություններ	1 631 622	1 631 622	1 631 622	1 631 622
Փոխառության ստացում	1 057 213	1 057 213		0
Փոխառության մարում	477 778	477 778		0
Ընդամենը	2 211 057	3 166 613	1 631 622	1 631 622

4.4 Պաշարներ

000 դրամ

	31.12.2024թ.	31.12.2023թ.
Հումք և նյութեր	858	991
Կենսաբանական ակտիվներ		
Ապրանք	1 980 216	1 572 394
Ընդամենը	1 981 074	1 573 385

Բացահայտումներ

Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը

Պաշարների հաշվեկշռային արժեքը հաշվառված իրական արժեքով՝ իջեցված սինչի իրացման զուտ արժեք

Իջեցված գումարի ցանկացած հակադարձված գումար

Գրավադրված պաշարների հաշվեկշռային արժեք

4.5 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.24թ.	31.12.23թ.
<i>Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	847 159	601 846
1. Տրված կանխավճարներ	578 606	380 573
2. Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	265 328	218 541
3. Դեբիտորական պարտքեր մատուցված ծառայությունների գծով	0	0
4. Այլ Դեբիտորական պարտքեր /առհաշիվ	0	0
4. Դեբիտորական պարտքեր ապահովագրական հատուցումների գծով		
5. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	2 840	2 425
• ԱԱՀ	0	0
• Եկամտահարկ	0	0
• Գույքահարկ	0	0
Մաքսավճար	0	0
• Այլ պարտադիր վճար	2 840	2 425
6. Այլ դեբիտորական պարտքեր	385	307
Միասնական հաշվուն առկա գումար	24 283	
<i>Զուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր</i>	871 442	601 846

4.6 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ

	000 դրամ	
	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Դրամարկդ	1 753 606	1 698 643
Բանկային հաշիվներ	76 544	51 946
Ընդամենը	1 830 150	1 750 589

4.7. Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի գուտ գումարը

4.7.1. Հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կողմից հիմնադրման ժամանակ հայտարարվել են մեկ հատ սովորական բաժնետոմս '50 /Հիսուն/-հազ. դրամ: Չվճարված բաժնետոմսեր չկան:

2022թ-ին տեղի է ունեցել կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն: Հայտարարվել է երկու մասնակից՝ յուրաքանչյուրը՝ 26 375 000 (քսանվեց միլիոն երեք հարյուր յոթանասունհինգ հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Կանոնադրական կապիտալը 2024թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 52 750,0 հազ. ՀՀ դրամ

4.7.2 Ետ գնված բաժնետոմսեր չկան:

4.7.3 Էմիսիոն եկամուտ չկա:

4.7.4 Շահաբաժիններ

2024թ-ին շահաբաժին չի հայտարարվել

4.8. Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

4.13.1. Երկարաժամկետ վարկեր

	31.12.24թ.		31.12.23թ.	
	Հաշվեկշռային ն արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային ն արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին	3 288 236,00	0,00	3 288 236,00	
Ստացվել է տարվա ընթացքում	1 206 768,00	1 206 768,00	0,00	
Մարվել է տարվա ընթացքում	703 912,00	703 912,00	0,00	
Մնացորդը տարեվերջին	3 791 092,00	502 856,00	3 288 236,00	0,00

4.9 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում՝	3 235 190	2 607 788
1. Ստացված կանխավճարներ	26 236	26 989
2. Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	3 075 119	2 436 992
3. Կրեդիտորական պարտքեր ստացված ծառայությունների գծով	0	0
4. Կրեդիտորական պարտքեր պարտքեր այլ կապակցված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում՝	48 339	83 569
• ԱԱՀ	32 938	66 378
• Եկամտահարկ	15 013	12 927
• Ակցիզային հարկ		
• Գույքահարկ		
• Հողի հարկ	0	
• Այլ պարտադիր վճար	388	4 264
6. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	20 200	17 425
7. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց.ապ.գծով	1 092	913
8. Այլ կրեդիտորական պարտքեր	64 204	41 900

Բացահայտում

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով սուկոսներ չեն հաշվարկվել, քանի որ կարճաժամկետ են:

4.10. Պահուստ

000 դրամ

	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Պահուստ արձակուրդային վճարման գծով		
Աշխատավարձ	5 619	22 163
Կենսաթոշակային ֆոնդ		

4.11. Հասույթ

	000դրամ	
	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Ծառայությունների մատուցում	407 955	350 146
Աշխատանքների կատարումից	190 503	172 242
Արտադրանքի իրացումից	0	0
Ապրանքի իրացումից	8 105 482	7 850 772
	0	0
Այլ	0	18 892
Ընդամենը	8 703 940	8 392 052

4.12. Վաճառքի ինքնարժեք

	'000դրամ	
	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	0	0
Մաշվածության ծախս	0	0
Նյութական ծախսեր	0	0
Այլ ծախսեր	6 634 825	6 512 925
Ընդամենը	6 634 825	6 512 925

4.13 .Այլ եկամուտներ

	'000դրամ	
	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Հիմնական միջոցների օտարումներից օգուտ	10 735	0
Անհատույց տրված ակտիվներից եկամուտ	0	0
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտ		0
Այլ պաշարների իրացում	0	0
Գործառնական վարձակալությունից	0	0
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում	11 799	
Այլ եկամուտներ	120	0
Ընդամենը	22 654	0

4.14. Վարչական և այլ ծախսեր

000դրամ

	31.12.24թ.	31.12.23թ.
1. Վարչական ծախսեր, այդ թվում	842 219	785 865
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	105 345	73 737
Մոցիայական ապահովագրության վճարներ	0	0
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	6 694	9 937
Գործուղման, ներկայացուցչական և վերապատրաստման ծախսեր	4 491	4 833
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	3 107	2 609
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	623 601	596 221
Առդիտորական և խորհրդատվակա ծախսեր	7 559	8 089
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	77 132	73 345
Զինոսկստուցվող ծախսեր հարկերից և տուրքերից	6 100	5 640
Վարչական այլ ծախսեր	8 190	11 454
2. Իրացման ծախսեր	690 144	649 897
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	559 519	518 433
Պահեստում գտնվող արտադրանքի, ապրանքների փաթեթավորման, տեսակավորման և պահպանման ծախսեր	8 789	0
Տրանսպորտային և բեռնափոխադրման ծախսեր	17 284	20 508
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	72 526	62 409
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	18 999	19 653
Այլ իրացման ծախսեր	13 027	28 894
3. Գործառնական այլ ծախսեր	4 952	23 400
Այլ ակտիվների վաճառքից օգուտներ		0
Անհուսալի դեբիտորական պարտքի դուրս գրում	3 109	
Պաշարների արժեքի փոփոխություններից ծախսեր	0	0
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	1 843	8 434
Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, խոտանված ապրանքի հետ կապված ծախսեր	0	0
Գորստնական այլ ծախսեր		14 966
4. Այլ ոչ գործառնական ծախսեր	5 983	11 124
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	5 983	11 124
Ընդամենը	1 543 298	1 470 286

4.15. Ֆինանսական ծախսեր

	000դրամ	
	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Ստացված վարկերի հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ	331 381	258 530
Ստացված փոխառությունների հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	331 381	258 530

4.16. Շահութահարկի գծով ծախս

	000դրամ	
	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Ընթացիկ հարկ	68 017	55 423
Հետաձգված հարկ	1 012	
Հարկային ակտիվ		
Ընդամենը	67 005	55 423

4.16.1 հետաձգված հարկերի ակտիվ (պարտավորություն) շարժը ակտիվ/պատավորություն

2023	Սկզբնական մնացորդ	Ճանաչված շահույթում/վնասում	Այլ համադարձակ ֆինանսական արդյունքներ	Վերջնական մնացորդ
Արձակուրդային պահուստի գծով				0
Ընդամենը	0	0		0

2024	Սկզբնական մնացորդ	Ճանաչված շահույթում/վնասում	Այլ համադարձակ ֆինանսական արդյունքներ	Վերջնական մնացորդ
Արձակուրդային պահուստի գծով	0	1 012		1 012
Ընդամենը	0	1 012		1 012

4.17Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

Հաշվետու տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության «Շահութահարկի մասին» օրենք համաձայն շահութահարկի դրույքաչափը սահմանված է 18%: Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և Հայաստանում շահութահարկի սահմանված դրույքի (18%) միջև տարբերության մանրամասները ներկայացված են ստորև

	2024թ Հազ.դրամ	%	2023թ Հազ.դրամ	%
Շահույթ (վնաս) միջև հարկումը ըստ ՖՀՄՄ-ների	217 090		161 477	
Շահութահարկի գծով ծախս	39 076	18%	29 066	18%
Այլ չնվազեցվող ծախսերի (չհարկվող եկամուտների հարկային) հետևանք	27 929	13%	26 357	16,3%
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում) և հարկի արդյունավետ դրույքը	67 005	30,9%	55 423	34,3%

5. Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

	000դրամ	
	31.12.24թ.	31.12.23թ.
Փոխառություններ	2 211 057	1 631 623
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր		
Մնացորդը դրամարկղում և բանկում		
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	0	0
Ընդամենը	2 211 057	1 631 623

Ֆինանսական պարտավորություններ

	000դրամ	
	31.12.12թ.	31.12.11թ.
Վարկեր և փոխառություններ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ընդամենը	0	0

Տես՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունն իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

2012թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստը կազմել է հազար դրամ:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Ընկերության կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Ընկերության դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

8. Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությունից դեբիտորական պարտքերի ժամանակին հավաքագրումը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ղեկավարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

12. Կապակցված կողմեր և գործարքներ նրանց միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են.

12.1 Վերահսկողության փոխահարաբերություն

Ընկերությունը մայր, դուստր, ասոցացված կազմակերպություն չունի և չի վերահսկվում (այդ թվում նշանակալից ազդեցության) այլ կազմակերպության կողմից:

Բաժնեմասի 50%-ը պատկանում է ՀՀ քաղաքացի Ա. Թադևոսյանին և մյուս 50% -ը՝ Գ. Թադևոսյանին: Ընկերության մասնակիցների կողմից վերահսկվող կազմակերպություններ չկան: Մասնակիցների հետ գործարքները ներկայացված են ստորև:

000 դրամ				
Գործարքի անվանումը և ԱԱՀ	Գործարքի գումար	Գործարքի գումար	Չմարվող մնացորդ	Չմարվող մնացորդ
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Տրված փոխառություն			2 221 057	1 631 623
Փոխառության տրամադրում	1 052 213	703 104		
Փոխառության մարում	477 778	452 355		

12.2. Ղեկավարության հաստուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հաստուցումները, որոնք ներառված են անձնակազմի գծով ծախսումներում (տես ծանոթագրություն 5).

000 դրամ		
	31.12.2024	31.12.2023
Աշխատավարձ	4 619	4 320
Ընդամենը	4 619	4 320

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են `2025թ հունիսի 27-ին

Տնօրեն՝

Ա. Թադևոսյան

Աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ / ՀԿ անդամ է, ՀԿ խորհրդի
21.11.2024թ-ի թիվ 93-Ա որոշում/
Ռեեստրում գրանցման համարը թիվ /1240916/, գրանցման ամսաթիվը՝
21.11.2024թ.,

Անկախ աուդիտորի նգրակացություն

«ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ մասնակիցներին

Վերապահումով կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՈՍԿԵ ԱԳԱ» ՍՊԸ այսուհետ «Ընկերություն»
ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված
տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սնվական կապիտալում փոփոխությունների և
դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական
հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման
նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ «Վերապահումով կարծիք»-ի հիմք բաժնում նկարագրված
հարցի հնարավոր ազդեցությունից, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները,
բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված
տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական
Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Վերապահումով կարծիքի հիմք

Մենք հնարավորություն չենք ունեցել հետևելու պաշարների գույքագրման ամբողջական
գործընթացին տարվա վերջում և անկարող էինք իրականացնել այլընտրանքային
ընթացակարգեր, որպեսզի ինքներս համոզվեինք պաշարների առկայության և քանակի
վերաբերյալ 2024թ-դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին
հաշվետվության մեջ ներառված են 1981074,0 հազ դրամ գումարով: Նշված հարցի
արդյունքում, մենք անկարող էինք որոշել արդյոք որևէ ճշգրտում անհրաժեշտ է պաշարների,
ինչպես նաև դրա հնարավոր հետևանք կուտակված շահույթի ցուցանիշի, ինչպես նաև
տարվա շահույթի գծով ֆինանսական հաշվետվությունների մեջ:

Մենք առաջին անգամը հանդիպում ենք Առաջին միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այս ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Առաջին միջազգային ստանդարտները ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք ընկերությունից՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջներին համապատասխան համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Առաջին միջազգային ստանդարտները ֆինանսական հաշվետվության աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերը են էական խնդրաբանություններից, անկախ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խնդրաբանություններ, երբ այն առկա է: Խնդրաբանությունները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամուտք են կարող է անկախ վերջին, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազմեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացված աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում կասկածամտություն: Ի լրումն մենք նաև՝

-Հասկանալով և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խնդրաբանության ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք կհանդիսանան աուդիտորի կարծիք արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խնդրաբանության չհայտնաբերելու ռիսկը ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խնդրաբանության չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

-Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

-Գնահատում ենք կիրառած հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը:

-Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելը, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա գնահատում արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե աուդիտորը եզրահանգում է, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, իսկ եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ապա ձևափոխել կարծիքը: Աուդիտորի եզրահանգումները հիմնված են մինչև աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա ղեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

-Երբ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են ճշմարիտ ներկայացման հիմունքի համաձայն, գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործառույթների և ղեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

-ի լրումն այլ հարցերի կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցում ենք աուդիտորի առաջադրանքների պլանավորած շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի ներառյալ ներքին հսկողության վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Տնօրեն, աուդիտի ղեկավար
«Ռեպորտ Իսա» ՍՊԸ

Հայկուշ Կարապետյան

Հայաստանի Հանրապետություն,

ք. Երևան Լվովյան 22/24

2025թ. Հունիս 27

«Ոսկե Ագա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

2023թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ոսկե Ագա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության մասնակիցներին

Վերապահումով կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ոսկե Ագա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ մեր եզրակացության «Վերապահումով կարծիքի հիմք» բաժնում նկարագրված հարցի ազդեցության, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերություն ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ների):

Վերապահումով կարծիքի հիմք

Մենք հաստատվել ենք որպես Ընկերության աուդիտորներ 2024թ. մարտի 4-ին և այդպիսով չենք հետևել տարվա վերջի պաշարների փաստացի գույքագրմանը: Մենք ի վիճակի չենք եղել այլընտրանքային միջոցներով համոզվել 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ առկա մնացորդների վերաբերյալ, որը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմում է 1,573,385 հազար դրամ:

Մենք աուդիտում իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը [համախմբված] ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» հատվածում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հալաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Crowe and Asatryans LLC
"Dom Mosky" Business Center,
7, Argishti str., 1st floor,
Yerevan, 0015, Armenia
T. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Քրու և Բրու Ասատրյան ՍՊԸ
"Դոմ Մոսկվի" Բիզնես Կենտրոն,
Արգիշտի փող., 7, 1-ին հարկ,
Երևան, 0015, ՀՀ
Հ. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Այլ համգամանք

Ընկերության 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2023 թվականի հոկտեմբերի 23-ին արտահայտել է ձևափոխված կարծիք:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը զնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, քայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներից համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական քերահրավարություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և զնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն,

միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման արձնդիատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միմյան մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախազգուշական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համալրվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի

աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս աուդիտի առաջադրանքի պատասխանատուն Ալբերտ Ասատրյանն է:

25 հունիսի 2024թ.

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն-բաժնետեր,
առաջադրանքի ղեկավար

Քրոու ընդ Ասատրյան ՍՊԸ
ք. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծմք.		
Հասույթ	6	8,392,052	7,573,809
Վաճառքի ինքնարժեք	7	6,512,925	5,972,238
Համախառն շահույթ		1,879,127	1,601,571
Այլ եկամուտ		42	-
Իրացման ծախսեր	8	649,897	512,292
Վարչական ծախսեր	9	785,865	701,362
Այլ ծախսեր	10	23,400	29,813
Գործառնական գործունեությունից շահույթ/(վնաս)		420,007	358,104
Ֆինանսական ծախսեր		258,530	156,260
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը		161,477	201,844
Շահութահարկի գծով ծախս/(վտխհատուցում)	18	55,423	81,932
Տարվա շահույթ/(վնաս)		106,054	119,912
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		106,054	119,912

Ա.Թադևոսյան
տնօրեն

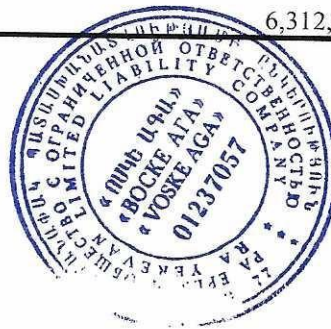

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ]-ից մինչև [Էջ]-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	14	527,364	453,494
Ոչ նյութական ակտիվներ	15	1,434	1,482
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	16	1,631,623	1,380,854
		2,160,421	1,835,830
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	17	1,573,385	1,434,841
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	18	601,845	839,866
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ			
շահութահարկի գծով		24,503	-
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	19	1,750,589	1,599,009
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		202,252	172,576
		4,152,574	4,046,292
Ընդամենը ակտիվներ		6,312,995	5,882,122
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	20	52,750	52,750
Կուտակված շահույթ		342,058	234,371
		394,808	287,121
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	21	3,288,236	2,856,051
		3,288,236	2,856,051
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22	2,607,788	2,696,791
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		-	13,584
Պահուստներ այլ պարտավորությունների և ծախսումների գծով		22,163	28,575
		2,629,951	2,738,950
Ընդամենը պարտավորություններ		5,918,187	5,595,001
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		6,312,995	5,882,122

Ա. Թաթևոյ ան
սնորեն

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե-տիրական (Կանոնադրական) կապիտալ	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,050	454,070	(420,151)
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	119,912	119,912
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ	22,700	-	22,700
Շահաբաժիններ	-	(339,611)	(339,611)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52,750	234,371	287,121
Մնացորդի ուղղում		1,633	1,633
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	106,054	106,054
Շահաբաժիններ	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52,750	342,058	394,808

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող [Էջ]-ից մինչև [Էջ]-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդ	1,599,009	1,899,311
Իրացումից մուտքեր	8,154,619	5,990,655
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	141,262	184,287
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով ելքեր	10,854,927	12,161,033
Վճարումներ աշխատակիցներին	228,206	176,432
Վճարումներ բյուջե	468,395	431,388
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	6,819,490	7,815,761
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	1,053,439	2,903,990
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցներ մուտքեր	1,053,439	2,903,990
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից ելքեր	621,254	1,132,173
Վճարված շահաբաժիններ, տոկոսներ, այլ ելքեր	157,987	431,300
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	779,241	1,563,473
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	1,750,589	(300,302)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	1,750,589	1,599,009

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական ծանոթագրություններ

հաշվետվություններին

կից

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Ոսկե Ազա» ՍՊԸ ՀՀ պետական ռեզիստրում գրանցվել է 05.05.2005թ. գրանցման թիվ՝ 271.110.02913.:

Ընկերությունը հանդիսանում է իր գույքի բացառիկ սեփականատերը և դրա նկատմամբ տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման իրավունքը իրականացնում է իր կանոնադրական նպատակներին և խնդիրներին համապատասխան:

Ընկերության ստեղծման նպատակն է հանդիսանում՝ տնտեսական գործունեության իրականացման նպատակով շահույթի ստացումը:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 50,000 դրամ:

Ընկերության գտնվելու վայրն է ք. Երևան, Դավթաշեն թաղամաս 52/24:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Նախկինում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հայաստանի Հանրապետության Հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՀՀՀՀՍ) համաձայն: ՀՀՀՀՍ-ից անցումը ՖՀՄՍ-ին ներկայացված է ծանոթագրություն Դ:

Ներկայումս ՖՀՄՍ չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ չի տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ)

2.2 Դաճաճման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն [թիվ]-ում:

2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում ընթացիկ տարվա համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր» Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Սյուն երկու մոդելի կանոններ	23 Մայիսի, 2023թ.	Ընդունված

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ» Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում	1 Հունվարի, 2023թ.	Ընդունված
--	--------------------	-----------

ՖՀՄՍ 17. «Ապահովագրության պայմանագրեր»

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՖՀՄՍ 17-ը և հարակից փոփոխությունները: ՖՀՄՍ 17-ը սահմանում է ապահովագրական պայմանագրերի ճանաչման, չափման, ներկայացման և բացահայտման սկզբունքները և փոխարինում է ՖՀՄՍ 4 Ապահովագրության Պայմանագրեր ստանդարտին:

ՖՀՄՍ 17-ը տալիս է ընդհանուր մոդել (որը փոփոխված է ուղղակի մասնակցության հատկանիշներով ապահովագրության պայմանագրերի համար), որը նկարագրված է որպես փոփոխական վճարի մոտեցում: Ընդհանուր մոդելը պարզեցվում է, եթե որոշակի չափանիշները բավարարվում են՝ չափելով մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը՝ կիրառելով ապահովագրական վճարների բաշխման մոտեցումը:

Ընդհանուր մոդելը օգտագործում է ընթացիկ ենթադրություններ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը, ժամկետները և անորոշությունը գնահատելու համար, և այն հստակորեն չափում է այդ անորոշության արժեքը: Այն հաշվի է առնում շուկայական տոկոսադրույթները և ապահովադիրների օպցիոնների ու երաշխավորությունների ազդեցությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները փոխում են ՀՀՄՍ 1-ի պահանջները՝ կապված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ: Փոփոխությունները փոխարինում են ,նշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն տերմինի բոլոր կիրառումները ,հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվությունն տերմինով: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը էական է, եթե, երբ դիտարկվում է կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվության հետ միասին, ողջամտորեն ակնկալվում է, որ այն կազդի ընդհանուր նպատակի ֆինանսական հաշվետվությունների հիմնական օգտագործողների կողմից այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացված որոշումների վրա:

ՀՀՄՍ 1-ի օժանդակ պարագրաֆները նույնպես փոփոխվել են՝ պարզաբանելու համար, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը, որը վերաբերում է ոչ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին, էական չէ և բացահայտման կարիք չունի: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը կարող է էական լինել պայմանավորված գործարքների, այլ իրադարձությունների կամ պայմանների բնույթով, նույնիսկ եթե գումարները էական չեն: Այնուամենայնիվ, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին վերաբերող ոչ բոլոր տեղեկություններն են ինքնին էական:

ՀՀՄՍԽ-ն նաև մշակել է ուղեցույցներ և օրինակներ՝ ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2-ում նկարագրված «չորս քայլ էականության գործընթացի» կիրառումը բացատրելու և ցուցադրելու համար:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՄ 12-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները նախատեսում են ևս մեկ բացառություն սկզբնական ճանաչման ազատումից: Ըստ փոփոխությունների, կազմակերպությունը չի կիրառում սկզբնական ճանաչումից ազատումը այն գործարքների համար, որոնք առաջացնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Կախված կիրառելի հարկային օրենսդրությունից, հարկվող և նվազեցվող հավասար ժամանակավոր տարբերություններ կարող են առաջանալ ակտիվի և պարտավորության սկզբնական ճանաչման ժամանակ մի գործարքում, որը բիզնեսի միավորում չէ և չի ազդում ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա: Օրինակ, դա կարող է առաջանալ վարձակալության գծով պարտավորության և համապատասխան օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ճանաչման ժամանակ՝ կիրառելով ՖՀՄՄ 16-ը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ:

ՀՀՄՄ 12-ի փոփոխություններից հետո կազմակերպությունից պահանջվում է ճանաչել համապատասխան հետաձգված հարկային ակտիվը և պարտավորությունը, ընդ որում ցանկացած հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչումը ենթակա է ՀՀՄՄ 12-ի փոխհատուցելիության չափանիշներին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Միջազգային հարկային բարեփոխումներ. Սյուն երկու մոդելի կանոններ

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ ընդունել է ՀՀՄՄ 12-ի փոփոխությունները: ՖՀՄՄ Խորհուրդը փոխում է ՀՀՄՄ 12-ի շրջանակը՝ պազաբանելու համար, որ ստանդարտը կիրառելի է շահութահարկի համար, որը բխում է հարկային օրենսդրությունից, որն ընդունվել կամ ըստ էության ընդունվել է ՏՀԶԿ-ի կողմից հրապարակված Սյուն երկու մոդելի կանոնների իրականացման համար, ներառյալ հարկային օրենսդրությունը, որը կիրառում է այդ կանոններում նկարագրված որակավորված նվազագույն տեղական լրացուցիչ հարկերը:

Փոփոխությունները ժամանակավոր բացառություն են մտցնում ՀՀՄՄ 12-ի հետաձգված հարկերի հաշվառման պահանջների մեջ, այնպես որ կազմակերպությունը կարող է չճանաչել և չբացահայտել Սյուն երկու շահութահարկի հետ կապված հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում

Փոփոխությունները փոխարինում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխության սահմանումը հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանմամբ: Ըստ նոր սահմանման, հաշվապահական հաշվառման գնահատումները, ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված դրամական գումարներ են, որոնք ենթակա են չափման անորոշությաների:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտները, որոնք թողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՍ Խորհրդի կողմից	-
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Կովեմանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. «Վարձակալություն» վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ» մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները» Փոխանակելիության բացակայություն	1 Հունվարի, 2025թ.	Առաջընթաց

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում

ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, երբ ներդրողի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա ակտիվների վաճառք կամ ներդրում: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դուստր կազմակերպության նկատմամբ (որը բիզնես չէ) վերահսկողության կորստից առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ գործարքում, ճանաչվում են մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: Նմանապես, ցանկացած նախկին դուստր կազմակերպությունում (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մեթոդով) պահպանված ներդրումների իրական արժեքով վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են նախկին մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք հրապարակվել են 2020թ. հունվարին, ազդում են միայն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման վրա, և ոչ ակտիվի, պարտավորության, եկամուտի կամ ծախսի ճանաչման գումարի կամ ժամկետի կամ դրանց մասին բացահայտված տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ հիմնված է այն իրավունքների վրա, որոնք գոյություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նշում են, որ դասակարգման վրա չեն ազդում այն ակնկալիքները, թե արդյոք կազմակերպությունը կկիրառի իր՝ պարտավորության մարումը հետաձգելու իրավունքը, բացառում են, որ իրավունքները գոյություն ունեն, եթե կովենանտները կատարված են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և տալիս են մարմանն սահմանում՝ հստակեցնելով, որ մարումը վերաբերում է դրամական միջոցների, բաժնային գործիքների, այլ ակտիվների ծառայությունների փոխանցմանը կոնտրագենտին:

*Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝
Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ*

Փոփոխությունները սահմանում են, որ միայն այն կովենանտներն են ազդում պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքի վրա, որոնց կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին կամ դրանից առաջ (և, հետևաբար, պետք է հաշվի առնվեն պարտավորության՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման ժամանակ):

ՖՀՄՍ Խորհուրդը մաս սահմանում է, պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքը ազդեցություն չի կրում, եթե կազմակերպությունը պարտավոր է հետևել կովենանտներին միայն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: Այնուամենայնիվ, եթե կազմակերպության՝ պարտավորությունների մարումը հետաձգելու իրավունքը ենթակա է կազմակերպության կողմից կովենանտների համապատասխանության հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, կազմակերպությունը բացահայտում է տեղեկատվությունը, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս հասկանալ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում մարման ենթակա պարտավորությունների ռիսկը: Սա ներառում է կովենանտների մասին տեղեկատվություն (ներառյալ կովենանտների բնույթը և թե երբ կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի դրանց), հարակից պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը և փաստերն ու հանգամանքները, եթե այդպիսիք կան, որոնք ցույց են տալիս, որ կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ կովենանտներին համապատասխանելու հարցում:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. «Վարձակալություն»՝ վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում

ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխությունները ավելացնում են հետագա չափման պահանջներ վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքների համար, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ որպես վաճառք հաշվառվելու համար: Փոփոխությունները պահանջում են վաճառող-վարձակալից որոշել «վարձակալության վճարները» կամ վերանայված վարձակալական վճարները այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի օգուտ կամ վնաս, որը վերաբերում է վաճառող-վարձակալի կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքին, մեկնարկի ամսաթվից հետո:

Փոփոխությունները չեն ազդում վաճառող-վարձակալի կողմից ճանաչված շահույթի կամ վնասի վրա՝ կապված վարձակալության մասնակի կամ լրիվ դադարեցման հետ: Առանց այս նոր պահանջների, վաճառող-վարձակալը կարող էր ճանաչել օգուտ իր պահպանած օգտագործման իրավունքից վարձակալության պարտավորության վերաչափման

պատճառով (օրինակ՝ վարձակալության փոփոխության կամ վարձակալության ժամկետի փոփոխության հետևանքով)՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 16-ի ընդհանուր պահանջները: Մա կարող էր հատկապես լինել հետադարձ վարձակալության դեպքում, որը ներառում է վարձակալության փոփոխական վճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից:

Որպես փոփոխությունների մաս, ՖՀՄՍ Խորհուրդը փոփոխել է ՖՀՄՍ 16-ի ցուցադրական օրինակը և ավելացրել է նոր օրինակ՝ ցուցադրելու օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի և վարձակալության պարտավորության հետագա չափումը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքում՝ փոփոխական վարձակալության վճարներով, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից: Ցուցադրական օրինակները մասնաշաղկապում են, որ պարտավորությունը, որն առաջանում է վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքից, որը որակվում է որպես վաճառք ՖՀՄՍ 15-ի կիրառմամբ, վարձակալության գծով պարտավորություն է:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ»՝ մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ

Փոփոխությունները լրացնում են ՀՀՄՍ 7-ի բացահայտման նպատակը՝ նշելով, որ կազմակերպությունից պահանջվում է բացահայտել տեղեկատվություն իր մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունների մասին, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս զննատել այդ պայմանավորվածությունների ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ի լրումն, ՖՀՄՍ 7-ը փոփոխվել է՝ որպես օրինակ ավելացնելով մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունները կազմակերպության՝ իրացվելիքի ռիսկի կենտրոնացման ենթարկվածության մասին տեղեկատվության բացահայտման պահանջների շրջանակում:

«Մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ» տերմինը սահմանված չէ: Փոխարենը, փոփոխությունները նկարագրում են պայմանավորվածության այնպիսի բնութագրերը, որոնց համար կազմակերպությունից կպահանջվի տրամադրել տեղեկատվությունը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Արժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները»՝ Փոխանակելիության բացակայություն

Փոխանակելիության բացակայության վերաբերյալ փոփոխությունները (Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում) փոփոխում են ՀՀՄՍ 21-ը որպեսզի

- հստակեցնի, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի, և երբ՝ ոչ
- հստակեցնի, թե ինչպես է կազմակերպությունը որոշում փոխարժեքը, որը պետք է կիրառվի, երբ արժույթը փոխանակելի չէ
- պահանջի լրացուցիչ տեղեկատվության բացահայտում, երբ արժույթը փոխանակելի չէ

Ընկերության ղեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն Լական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

2.6 Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացում (վերահաշվարկ)

Ֆինանսական հաշվետվությունները, նախորդ տարիների համադրելի տեղեկատվությունը ներառյալ, ներկայացված են այնպես, կարծես ուղղումը կատարվել է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում առաջացել է դրա կատարման անհրաժեշտությունը: Հետևաբար, յուրաքանչյուր ներկայացված ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը վերագրվում է այդ տարվա ֆինանսական տեղեկատվությանը: Ֆինանսական

հաշվետվությունների համադրելի տեղեկատվության նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող ուղղման գումարը ճշգրտվում է ամենավաղ ներկայացված ժամանակաշրջանում: Այնուամենայնիվ, կատարված ուղղումն ազդեցություն չի ունեցել նախորդ տարիների ֆինանսական արդյունքների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ և ՖՀՄՍ-ի առաջին անգամ ընդունումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, որոնք ուժի մեջ են եղել 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ-ին անցման ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ներկայացված է ծանոթագրությունում:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Ընկերության կողմից, ներկայացված են ծանոթագրությունում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
--	---	---

ԱՄՆ դոլար

Եվրո

Բեժ Բրիտանիայի ֆունտ ստերլինգ

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընկերության ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամից հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Եկամտային և ծախսային հոդվածները վերահաշվարկվում են օգտագործելով ժամանակաշրջանի միջին փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունների արդյունքը գրանցվում է ամփոփագում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում և կրեդիտագրվում է սեփական կապիտալին՝ արտարժույթի վերագնահատման պահուստում:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները որոնք օգտագործվում են ապրանքների արտադրության կամ մատակարարման, ծառայությունների մատուցման կամ վարչական նպատակով, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են վերագնահատված արժեքով, որը իրենից ներկայացնում է վերագնահատման օրվա դրությամբ հիմնական միջոցի իրական արժեքը՝ հանած հետագա կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Ցանկացած կուտակված մաշվածություն վերագնահատման օրը բացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ակտիվի վերագնահատված արժեքում ներկայացվում է զուտ արժեքը: Վերագնահատումներն իրականացվում են բավարար պարբերականությամբ այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամուտներին և արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ որպես վերագնահատման պահուստ: Մակայն, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, այն ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես եկամուտ այն չափով, որով նախկինում նվազումը ճանաչվել էր որպես ծախս: Երբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որը գերազանցում է նույն ակտիվի գծով նախորդ վերագնահատումից առաջացած վերագնահատման աճը:

Վերագնահատումից աճը ճանաչվում է կուտակված շահույթում Ընկերության կողմից ակտիվի օգտագործմանը զուգահեռ: Կուտակված շահույթում ճանաչված վերագնահատումից աճը իրենից ներկայացնում է ակտիվի վերագնահատված

հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը: Վերագնահատված հիմնական միջոցի միավորի իրացման կամ դուրսգրման դեպքում վերագնահատման պահուստում դրա գծով առկա վերագնահատումից աճը ուղղակիորեն վերագրվում է կուտակված շահույթին *[փոխել՝ ըստ անհրաժեշտության]*:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն, եթե պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության: Ընկերությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաթվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վարաչափումից: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է պարտավորություններում ճանաչված կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսելու ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնություններ կամ զեղչեր:

Այն դեպքում, երբ վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Ընկերությունը կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալված ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեզրկման ստուգման (թեսթ) ենթարկվեն:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Ընկերությունը կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իքական արժեքով: Վարձավճարները ներառում են՝ հաստատուն՝ ֆիքսված վճարները (ներառյալ հաստատուն վճարումները), հանած վարձակալության հետ կապված ցանկացած ստացվելիք խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների

վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Փոփոխում վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույքներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված սպառողական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղենշային տոկոսադրույքից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը), ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունեցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Ընկերությունը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության սկզբի ամսաթվի դրությամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ենթադրյալ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են)՝ տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումով: Բացի դրանից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հոդվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե առկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ձեռք բերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 10 տարի :

3.6 Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը, որը պահվում է վարձակալական եկամուտ ստանալու և/կամ դրա արժեքի աճի նպատակով, սկզբնապես հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառելով գործարքի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքով:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն առաջացել է:

3.7 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համարման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ)/միջին կշռված մեթոդը], և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.8 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Ընկերության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ընկերության բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը անմիջապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉԾՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացված արժեքով, այն դեպքում, երբ.

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉԸՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնասինթեզային չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉԸՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉԸՎ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում ապաճանաչմանը կամ երբ շարունակական ներգրավվածության մոտեցում է կիրառվում և Ընկերության կողմից, թողարկված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են ստորև նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխան՝

Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՉԸՎ) ներկայացվող

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՉԸՎ ներկայացվող, երբ ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է՝ (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ձեռք բերողի պայմանական հատուցումը (բ) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (գ) այն նախատեսված է ԻԱՉԸՎ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող եթե.

- այն բացառապես ձեռք է բերվել մոտ ապագայում վերավաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է իդնտիֆիկացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը Ընկերությունը միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:

- Այն ածանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ մախանջված արդյունավետ հեջավորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ կազմակերպության: Եթե Ընկերությունը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Ընկերությունը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Ընկերությունը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է ստացված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես «Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող» (ԻԱՉԸՎ), ապաճանաչման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում մախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապաճանաչման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը ընտրել է ԻԱՉԸՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում մախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Ընկերությունը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Ընկերությունը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Ընկերությունը առկա պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված

արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ ԻԱՉԱՀԱ-ով, Ընկերությունը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: «Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստների» (ԴՊՄԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին թարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ընկերությունը միշտ ճանաչում է ԴՊՄԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Ընկերությունը պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմաններին կանխատեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների համար, Ընկերությունը ճանաչում է ԴՊՄԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի բարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Ընկերությունը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՄԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՄԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՄԿ-ն իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՄԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրությունում:

3.9 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները

արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գույք գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլիներին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.10 Վաճառքի
համար
պահվող ոչ
ընթացիկ
ակտիվներ

Երբ Ընկերությունը մտադրություն ունի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվներ կամ ակտիվների խումբ և երբ այդ վաճառքի տեղի ունենալը հավանական է 12 ամսվա ընթացքում, ապա ակտիվը կամ ակտիվների խումբը պետք է դասակարգվի և ներկայացվի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվները չափվում են ակտիվի՝ մինչև վերադասակարգումն ունեցած հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումների»-ից՝ նվազագույնով: Այս ակտիվների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Այնուամենայնիվ, վաճառքի համար պահվող որոշ ակտիվներ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները, հաշվառվում են սովորականի պես:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից կամ վերագնահատումից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Այլ եկամուտ» կամ «Այլ ծախսեր» հոդվածներում: Վաճառքի դեպքում տվյալ ակտիվի գծով սեփական կապիտալում առկա վերագնահատման պահուստը վերագրվում է կուտակված շահույթին:

3.11 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.12 Պետական և շնորհներ

Պետական շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Պետական շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռքբերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

3.13 Պահուստ ներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գեղջման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.14 Շահութահ արկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր

տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույքի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ Ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է գուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու

Գործառնական սեզմենտները որոշելիս ղեկավարությունը հետևում է Ընկերության ծառայության տարբեր տեսակներին, որոնք ներկայացնում են Ընկերության կողմից տրամադրվող հիմնական ապրանքներն ու ծառայությունները:

Կենցաղային ապրանքների բնագավառի գործունեությունը ներառում է կենցաղային ապրանքների վաճառքն ու վաճառքից հետո մատուցվող ծառայությունները: *Ջեռուցման բնագավառը* ներառում է ջեռուցման ապրանքների վաճառքը, տեղադրումը և ջեռուցման ապրանքների վաճառքից հետո ծառայությունների մատուցումը:

Այս գործառնական սեգմենտներից յուրաքանչյուրի նկատմամբ մոտեցումը տարբեր է, քանի որ այս ծառայության տեսակներից յուրաքանչյուրը պահանջում է տարբեր տեխնոլոգիաների և այլ ռեսուրսների կիրառում, ինչպես նաև շուկայավարման տարբեր մոտեցումներ:

Համաձայն ՖՀՄՍ 8-ի՝ Ընկերության կողմից կիրառվող սեգմենտային հաշվետվությունների համար չափման քաղաքականությունը նույնն է, ինչ որ ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառվող քաղաքականությունը. որը ներառված չէ գործառնական սեգմենտների գործառնական շահույթի գումարը որոշելիս: Ի լրումն՝ Ընկերության այն ակտիվները, որոնք ուղղակիորեն չեն առնչվում ցանկացած գործառնական սեգմենտի քիզնես գործունեությանը, սեգմենտին չեն բաշխվում:

3.15 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

- Ստանդարտ թղթի արտադրանքի և վաճառքի համար կնքված պայմանագրերի եկամտի ավելի վաղ ճանաչում, հետ վերադարձի իրավունքով
- Պատվերով պատրաստվող թղթյա արտադրատեսակների վաճառքից եկամտի ավելի վաղ ճանաչում, և
- Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման կորստի ավելացումից

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը սահմանում է համապարփակ մոտեցումներ հասույթի որոշման գծով, թե երբ հասույթը պետք է ճանաչվի և ինչ գումարով պետք է ճանաչվի: Սույն ստանդարտ փոխարինում է ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներին և համապատասխան մեկնաբանություններին: Համաձայն ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի, հասույթը ճանաչվում է, երբ գնորդը կամ ծառայություն ստացողը ձեռք է բերում վերահսկողություն ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ: Վերահսկողության իրավունքի փոխանցման ժամկետի որոշումը, «Ժամանակի կոնկրետ պահին», թե «Ժամանակի ընթացքում», պահանջում է դատողություններ:

Ընկերությունը ընդունել է ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը՝ օգտագործելով կոնույատիվ (աճողական) ազդեցության մեթոդը (առանց գործնական օգուտ ունենալու մտադրության)՝ սկզբնական ընդունման պահին կիրառելով սկզբնական ընդունումից առաջացող ազդեցությունները (այսինքն՝ 2023թ. հունվարի 1-ից): Համապատասխանաբար 2022թ. համադրելի ֆինանսական տեղեկատվությունը չի վերաներկայացվել: Այսինքն այն ներկայացված է ինչպես նախորդ տարի ներկայացվել է՝ ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտների և մեկնաբանություններին համապատասխան: Համապատասխանաբար ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտով պահանջվող

բացահայտումները, ինչպես ընդունված է, չեն կիրառվում համադրելի տեղեկատվության վրա:

Ընկերության հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն.

5 Հասույթ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	350,146	-
Ապրանքի իրացումից հասույթ	7,850,772	7,554,955
Աշխատանքների կատարումից հասույթ	172,242	-
Այլ	18,892	18,854
	8,392,052	7,573,809

6 Վաճառքի ինքնաթիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Այլ ծախսեր	6,512,925	5,972,238
	6,512,925	5,972,238

7 Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխանցումներ աշխատակիցներին	518,433	410,732
Պահեստում գտնվող արտադրանքի, ապրանքների փաթեթավորման, տեսակավորման և պահպանման ծախսեր	10,381	1,434
Տրանսպորտային և բեռնափոխադրման ծախսեր	20,508	16,677
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման ծախսեր	62,409	54,057
Մարքեթինգի և գովազդի ծախսեր	19,653	13,825
Այլ իրացման ծախսեր	18,513	15,567
	649,897	512,292

8 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
------------	---	---

Աշխատակիցներին հատուցումներ	73,737	67,146
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	9,937	5,549
Գործողման, ներկայացուցչական և վերապատրաստման ծախսեր	4,833	9,971
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	2,609	3,158
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	596,221	537,713
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	8,089	6,931
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	73,345	58,274
Չփոխհատուցվող հարկերի գծով ծախսեր	5,640	-
Վարչական այլ ծախսեր	11,454	12,620
	785,865	701,362

9 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	8,434	-
Փոխարժեքի տարբերությունից օգուտ/(վնաս)	(11,124)	29,813
Գործառնական ծախսեր	3,842	-
	1,152	29,813

10 Ֆինանսական ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսներ	258,530	156,260
	258,530	156,260

11 Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	55,423	81,932
	55,423	81,932

12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող վնաս

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային վնասը հաշվարկվում է՝ սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին վերագրելի հաշվետու տարվա զուտ վնասը բաժանելով տարվա ընթացքում առկա շրջանառվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակին:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված վնասը հաշվարկվում է սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերին վերագրելի հաշվետու տարվա զուտ վնասը (փոխարկելի արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով տոկոսագումարը ճշգրտելուց հետո) բաժանելով տարվա ընթացքում առկա շրջանառվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի և այն սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի գումարին, որոնք կբողարկվեն բոլոր նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերը սովորական բաժնետոմսերի փոխարկելիս:

Հաշվետու ամսաթվի և ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթվի միջև ընկած ժամանակահատվածում սովորական բաժնետոմսերի կամ հնարավոր սովորական բաժնետոմսերի հետ գործարքներ չեն իրականացվել:

13 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Համակարգ չային տեխնիկա	Շահագոր ծման մեջ չգտնվող Հ/Մ	Մեքենա- ներ, և սարքավո- րումներ	Արտադրատ նոե-սական գույք	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>						
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ՝	47,902	23,409	47,142	59,004	428,798	606,255
Ավելացում	-	-	-	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,902	23,409	47,142	59,004	428,798	606,255
Ավելացում	4,063	146,458	673	5,685	58,150	315,029
Օտարում	-	(169,858)	-	-	-	(169,858)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	51,965	9	47,815	64,689	586,948	751,426
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>						
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(43,040)	-	(457)	(6,242)	(103,022)	(152,761)

Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	-	-	-	-	-	-
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(43,040)	-	(457)	(6,242)	(103,022)	(152,761)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(5,380)	-	(6,246)	(7,658)	(52,017)	(71,301)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(13,061)	(42,899)	(303,344)	(53,115)	(7,091)	(431,172)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,862	23,409	46,685	52,762	325,776	453,494
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,545	9	41,112	50,789	431,909	527,364

14 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Ֆիրմային անուններ	Համակա րգչային ծրագրեր	Լիցեն- զիաներ և վստահա գրեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ՝	1,827	600	3,000	5,427
Ավելացում	-	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,827	600	3,000	5,427
Ավելացում	-	-	1,000	1,000
Օտարում	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,827	600	4,000	6,427

Կուտակված ամորտիզացիա և
արժեզրկում

2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(1,163)	-	(2,782)	(3,945)
Հաշվետու տարվա ամփոփագիացիայի ծախս	-	-	-	-
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(1,163)	-	(2,782)	(3,945)
Հաշվետու տարվա ամփոփագիացիայի ծախս	(48)	-	(1,000)	(1,048)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	-	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(1,211)	-	(3,782)	(4,993)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	664	600	218	1,482
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	616	600	218	1,434

15 Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Երկարաժամկետ փոխառություններ	1,631,623	1,380,854
	1,631,623	1,380,854

16 Պաշարներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Վառելիք	927	2,332
Շինանյութ	-	2,159
Ապրանք	1,572,394	1,428,786
Այլ	64	1,564
	1,573,385	1,434,841

17 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	218,847	178,074
Տրված կանխավճարներ	380,573	554,033
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	2,425	107,759
	601,845	839,866

18 Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	1,698,643	1,570,100
Բանկային հաշիվներ	51,946	28,909
	1,750,589	1,599,009

19 Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ապահովված վարկեր և փոխառություններ - Ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված				
1 Վարկեր	3,288,236	-	-	2,818,836
2 Փոխառություններ	-	-	-	37,215
	3,288,236-	-	-	2,856,051-

20 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ստացված կանխավճարներ	26,991	25,347
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	2,422,605	2,588,989
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	41,900	42,613
Կրեդիտորական պարտքեր ծառայությունների գծով	14,385	13,489
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	81,050	9,385
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	17,425	15,007
Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց. ապ. գծով	913	1,961
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,519	-
	2,607,788	2,696,791

21 Պայմանականություններ

21.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամը: Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարումակությունը, խաթարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ռիսկայնությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

21.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

21.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

21.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Շրջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

21.5 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ [Խմբի/Ընկերության] ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները [մայր ընկերության անվանում] կանոնադրական կապիտալում էական մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է [«Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում].

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	51,840	47,143
	51,840	47,143-